

INSO-ISO-IEC
27000
1st.Revision
2015

استاندارد ملی ایران - ایزو-
آی ای سی
۲۷۰۰۰
تجدیدنظر اول
۱۳۹۴

فناوری اطلاعات - فنون امنیتی -
سیستم‌های (سامانه‌های) مدیریت امنیت
اطلاعات -

مرور کلی و واژگان

**Information technology —
Security techniques — Information
security management systems —
Overview and vocabulary**

ICS: 35.040

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرين پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آن ها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاه، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

**کمیسیون فنی تدوین استاندارد
«فناوری اطلاعات - فنون امنیتی - سامانه های (سیستم های) مدیریت امنیت اطلاعات - مرور کلی ووازگان»**

سمت و / یا نمایندگی:

رئیس:

مرتضوی، محمود

(دکترا مهندسی نرم افزار)

دبیر:

میر اسکندری، سید محمد رضا
(کارشناسی ارشد مدیریت اجرایی)

اعضاء: (به ترتیب حروف الفبا)

ایزدپناه، سحرالسادات
(کارشناسی ارشد مهندسی فناوری اطلاعات، سیستم - سازمان فناوری اطلاعات ایران
های اطلاعاتی)

مدیر عامل شرکت اینفو امن

بهبهانی، فرید
(کارشناسی مکانیک، طراحی جامدات)

مدیرعامل نمایندگی شرکت niscert

تیموری، حسین
(کارشناسی ارشد مدیریت تکنولوژی، انتقال
تکنولوژی)

مدیر عامل شرکت پردازشگران داده آرای سپاهان

سجادیه، سید علیرضا
(کارشناسی ارشد مهندسی کامپیوتر، هوش مصنوعی و
رباتیک)

مدیر عامل شرکت کاربرد سیستم

طی نیا، رضا
(کارشناسی ارشد فناوری اطلاعات، مدیریت فناوری
اطلاعات)

مدیر عامل شرکت پارس آوان رایان

عزیزی پور، محسن
(کارشناسی ارشد مدیریت بازارگانی، بازاریابی)

کارشناس اداره تدوین استانداردهای حوزه فناوری اطلاعات

قسمتی، سیمین

سازمان فناوری اطلاعات ایران

(کارشناسی ارشد مهندسی فناوری اطلاعات)

معاون مدیر کل نظام مدیریت امنیت اطلاعات سازمان فناوری اطلاعات ایران	کیامهر، بیتا (کارشناسی ارشد مدیریت تکنولوژی)
کارشناس رسمی دادگستری	محمودی، یعقوب (کارشناسی ارشد فناوری اطلاعات، سیستم‌های اطلاعاتی)
کارشناس اداره تدوین استانداردهای حوزه فناوری اطلاعات سازمان فناوری اطلاعات ایران	مغانی، مهدی (کارشناسی ارشد ریاضی کاربردی)
رییس هیأت مدیره شرکت داده پردازان آبشار	مهدوی اردستانی، علیرضا (کارشناسی ارشد مدیریت فناوری اطلاعات، سیستم‌ های اطلاعاتی پیشرفته)
مدیرعامل پژوهش های راهبردی امن رای	میرمعینی، علیرضا (کارشناسی ارشد مهندسی صنایع،)

فهرست مندرجات

صفحه	عنوان
ب	آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران
ج	کمیسیون فنی تدوین استاندارد
ز	پیش‌گفتار
ح	مقدمه .
ح	مرور کلی ۱-۰
ح	استانداردهای خانواده ISMS ۲-۰
ی	هدف از این استاندارد ملی ۳-۰
۱	هدف و دامنه کاربرد ۱
۱	اصطلاحات و تعاریف ۲
۱۹	سیستم‌های مدیریت امنیت اطلاعات ۳
۱۹	مقدمه ۱-۳
۲۰	سیستم مدیریت امنیت اطلاعات (ISMS) چیست؟ ۲-۳
۲۰	مرور کلی و اصول ۱-۲-۳
۲۰	اطلاعات ۲-۲-۳
۲۱	امنیت اطلاعات ۳-۲-۳
۲۱	مدیریت ۴-۲-۳
۲۱	سیستم مدیریت ۵-۲-۳
۲۲	رویکرد فرآیندی ۳-۳
۲۲	چرا ISMS مهم است؟ ۴-۳
۲۴	استقرار، پایش، نگهداری و بهبود ISMS ۵-۳
۲۴	مرور کلی ۱-۵-۳
۲۴	شناصایی الزامات امنیت اطلاعات ۲-۵-۳
۲۴	ارزیابی مخاطرات امنیت اطلاعات ۳-۵-۳
۲۵	برطرف‌سازی مخاطرات امنیت اطلاعات ۴-۵-۳
۲۶	انتخاب و پیاده‌سازی کنترل‌ها ۵-۵-۳
۲۷	پایش، نگهداری و بهبود اثربخشی ISMS ۶-۵-۳
۲۷	بهبود مستمر ۷-۵-۳
۲۸	عوامل مهم موفقیت ISMS ۶-۳
۲۸	مزایای استانداردهای خانواده ISMS ۷-۳
۲۹	استانداردهای خانواده ISMS ۴

۲۹	اطلاعات کلی	۱-۴
۳۲	استانداردهای توصیف‌کننده مرورکلی و واژگان	۲-۴
۳۲	استاندارد ISO/IEC 27000 (این سند)	۱-۲-۴
۳۲	استانداردهای مشخص‌کننده الزامات	۳-۴
۳۲	استاندارد ISO/IEC 27001	۱-۳-۴
۳۳	استاندارد ISO/IEC 27006	۲-۳-۴
۳۳	استانداردهای توصیف‌کننده راهنمایی کلی	۴-۴
۳۳	استاندارد ISO/IEC 27002	۱-۴-۴
۳۳	استاندارد ISO/IEC 27003	۲-۴-۴
۳۴	استاندارد ISO/IEC 27004	۳-۴-۴
۳۴	استاندارد ISO/IEC 27005	۴-۴-۴
۳۴	استاندارد ISO/IEC 27007	۵-۴-۴
۳۵	استاندارد ISO/IEC TR27008	۶-۴-۴
۳۵	استاندارد ISO/IEC 27013	۷-۴-۴
۳۵	استاندارد ISO/IEC 27014	۸-۴-۴
۳۶	استاندارد ISO/IEC TR 27016	۹-۴-۴
۳۶	استانداردهای توصیف‌کننده راهنمایی بخش خاص	۵-۴
۳۶	استاندارد ISO/IEC 27010	۱-۵-۴
۳۶	استاندارد ISO/IEC 27011	۲-۵-۴
۳۷	استاندارد ISO/IEC TR 27015	۳-۵-۴
۳۷	استاندارد ISO 27799	۴-۵-۴
۳۸	پیوست الف (اطلاعاتی) کاربرد افعال در بیان مقررات	
۳۹	پیوست ب (اطلاعاتی) اصطلاح و مالکیت اصطلاح	
۵۲	پیوست پ (اطلاعاتی) واژگان بر حسب شماره بندها	
۵۷	پیوست ت (اطلاعاتی) واژگان فارسی به انگلیسی	
۶۴	پیوست ث (اطلاعاتی) واژگان انگلیسی به فارسی	
۷۱	کتاب نامه	

پیش‌گفتار

استاندارد « فناوری اطلاعات- فنون امنیتی- سامانه های (سیستم^۱های) مدیریت امنیت اطلاعات- مرورکلی و واژگان » اولین بار در سال ۱۳۹۱ تدوین شد. این استاندارد بر اساس پیشنهادهای رسیده و بررسی توسط سازمان فناوری اطلاعات ایران و تأیید کمیسیون‌های مربوط برای اولین بار مورد تجدیدنظر قرار گرفت و در سیصد و هفتاد و نهمین اجلاس کمیته ملی فناوری اطلاعات مورخ ۱۳۹۴/۰۵/۰۵ تصویب شد. اینک این استاندارد به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می‌شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت‌های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در موقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح یا تکمیل این استانداردها ارائه شود، در هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین باید همواره از آخرین تجدید نظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

این استاندارد جایگزین استاندارد ملی ایران شماره IEC 27000-ISO-ISO: سال ۱۳۹۱ است.

منابع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیراست:

ISO/IEC 27000:2014, Information technology - Security techniques - Information security management systems - Overview and vocabulary

---

۱- در این استاندارد، از لغت سیستم به جای سامانه برای نام گذاری این استاندارد استفاده شده است.

مرور کلی

استانداردهای ملی سیستم‌های مدیریت، به منظور فراهم آوردن مدلی برای استقرار و بهره‌برداری^۱ از سیستم مدیریت تهیه شده است. این مدل در بردارنده مشخصه‌هایی است که متخصصان این حوزه در مورد آنها به عنوان فناوری بین‌المللی روز به اجماع رسیده‌اند. کمیته فرعی ISO/IEC JTC 1/SC 27^۲، شامل گروهی تخصصی است که به تدوین استانداردهای سیستم‌های مدیریت بین‌المللی امنیت اطلاعات می‌پردازد. این استانداردها به عنوان استانداردهای خانواده سیستم مدیریت امنیت اطلاعات (ISMS)^۳ شناخته می‌شوند.

سازمان‌ها می‌توانند با استفاده از استانداردهای خانواده ISMS، چارچوبی را برای مدیریت امنیت دارایی‌های اطلاعاتی خود شامل اطلاعات مالی^۴، مالکیت معنوی^۵، جزئیات اطلاعات کارکنان^۶ یا اطلاعات سپرده‌شده به آنها توسط مشتریان یا طرف‌های سوم^۷ تدوین و پیاده‌سازی کنند. این استانداردها می‌توانند برای ارزیابی^۸ مستقل سیستم مدیریت امنیت اطلاعات سازمان‌ها، به منظور حفاظت از اطلاعات به کار گرفته شوند.

۲-۰ استانداردهای خانواده ISMS

استانداردهای خانواده ISMS (طبق بند^۹) برای کمک به سازمان‌ها از هر نوع و اندازه، به منظور پیاده‌سازی و بهره‌برداری از ISMS در نظر گرفته شده است و شامل استانداردهای بین‌المللی زیر، با عنوان عمومی فناوری اطلاعات-فنون امنیتی است (به ترتیب عددی ارائه شده است):

- ISO/IEC 27000^{۱۰}، سیستم‌های مدیریت امنیت اطلاعات - مرور کلی و واژگان
- ISO/IEC 27001^{۱۱}، سیستم‌های مدیریت امنیت اطلاعات - الزامات
- ISO/IEC 27002^{۱۲}، آیین کار کنترل^{۱۳}‌های امنیت اطلاعات
- ISO/IEC 27003^{۱۴}، راهنمای پیاده‌سازی سیستم مدیریت امنیت اطلاعات

1 - Operating

2 - Joint Technical Committee ISO/IEC JTC 1 of the International Organization for Standardization (ISO) and the International Electrotechnical Commission (IEC) SubCommittee 27

3 - Information Security Management Systems

4 - Financial Information

5 - Intellectual Property

6 - Employee Details

7 - Third Parties

8 - Assessment

۹ - همین استاندارد مورد نظر است.

۱۰- استاندارد ملی ایران با شماره ایزو - آی ای سی ۱۳۸۷ در سال ۲۷۰۰۱ با منبع بین‌المللی ISO/IEC 27001:2005 منتشر شده است.

۱۱- استاندارد ملی ایران با شماره ایزو - آی ای سی ۲۷۰۰۲ در سال ۱۳۸۷ با منبع بین‌المللی ISO/IEC 27002:2005 منتشر شده است.

۱۲- فرهنگستان زبان و ادب فارسی، استفاده از واژه واپایش را به جای کنترل پیشنهاد کرده است.

- ۳، مدیریت امنیت اطلاعات- سنجش ISO/IEC 27004 –
- ۴، مدیریت مخاطرات امنیت اطلاعات ISO/IEC 27005 –
- ۵، الزامات نهادهای ارائه‌دهنده خدمات ممیزی و صدور گواهینامه‌های مدیریت امنیت اطلاعات ISO/IEC 27006 –
- ۶، راهنمای ممیزی سیستم‌های مدیریت اطلاعات ISO/IEC 27007 –
- ۷، راهنمای ممیزان جهت کنترل‌های امنیت اطلاعات ISO/IEC TR 27008 –
- ۸، مدیریت امنیت اطلاعات ارتباطات بین بخشی و بین سازمانی ISO/IEC 27010 –
- ۹، راهنمای مدیریت امنیت اطلاعات برای سازمان‌های مخابراتی مبتنی بر ISO/IEC 27011 –
27002
- ۱۰، راهنمایی در مورد پیاده‌سازی یکپارچه ISO/IEC 27001 و ISO/IEC 20000-1 ISO/IEC 27013 –
- ۱۱، حاکمیت امنیت اطلاعات ISO/IEC 27014 –
- ۱۲، راهنمایی مدیریت امنیت اطلاعات برای خدمات مالی ISO/IEC TR 27015 –
-

- ۱- استاندارد ملی ایران با شماره ISIRI-ISO-IEC ۲۷۰۰۳ در سال ۱۳۸۹ با منبع بین‌المللی ISO/IEC 27003:2010 منتشر شده است.
- ۲- استاندارد ملی ایران با شماره ISIRI-ISO-IEC ۱۴۰۹۶ در سال ۱۳۸۹ با منبع بین‌المللی ISO/IEC 27004:2009 منتشر شده است.
- ۳- استاندارد ملی ایران با شماره IEC ۲۷۰۰۵-ISO ۱۳۹۲ در سال ۱۳۹۲ با منبع بین‌المللی ISO/IEC 27005:2011 منتشر شده است.
- ۴- استاندارد ملی ایران با شماره ISIRI-ISO-IEC ۲۷۰۰۶ در سال ۱۳۸۷ با منبع بین‌المللی ISO/IEC 27006:2007 منتشر شده است.
- ۵- استاندارد ملی ایران با شماره IEC ۲۷۰۰۷-ISO ۱۳۹۲ در سال ۱۳۹۲ با منبع بین‌المللی ISO/IEC 27007:2011 منتشر شده است.
- ۶- استاندارد ملی ایران با شماره IEC-TR ۲۷۰۰۸-ISO ۱۳۹۱ در سال ۱۳۹۱ با منبع بین‌المللی ISO/IEC 27008:2011 منتشر شده است.
- ۷- استاندارد ملی ایران با شماره IEC ۲۷۰۱۰-ISO ۱۳۹۲ در سال ۱۳۹۲ با منبع بین‌المللی ISO/IEC 27010:2012 منتشر شده است.
- ۸- استاندارد ملی ایران با شماره ISIRI-ISO-IEC ۲۷۰۱۱ در سال ۱۳۸۹ با منبع بین‌المللی ISO/IEC 27011:2008 منتشر شده است.
- ۹- استاندارد ملی ایران با شماره ISIRI-ISO-IEC ۲۷۰۱۳ در سال ۱۳۹۳ با منبع بین‌المللی ISO/IEC 27013:2012 منتشر شده است.
- ۱۰- استاندارد ملی ایران با شماره IEC ۲۷۰۱۴-ISO ۱۳۹۲ در سال ۱۳۹۲ با منبع بین‌المللی ISO/IEC 27014:2013 منتشر شده است.
- ۱۱- استاندارد ملی ایران با شماره IEC-TR ۲۷۰۱۵-ISO ۱۳۹۲ در سال ۱۳۹۲ با منبع بین‌المللی ISO/IEC 27015:2012 منتشر شده است.

– ISO/IEC TR 27016، مدیریت امنیت اطلاعات - اقتصاد سازمانی

یادآوری-عنوان عمومی «فناوری اطلاعات-فنون امنیتی» نشان می‌دهد این استانداردها توسط کمیته مشترک فرعی ۲۷ با نام فناوری امنیتی فناوری اطلاعات از کمیته فنی مشترک شماره یک ISO/IEC¹ موسوم به فناوری اطلاعات، تدوین شده است. استانداردهای بین‌المللی که تحت همین عنوان عمومی نیستند و در عین حال قسمتی از استانداردهای خانواده ISMS محسوب می‌شوند، عبارتند از:

– ISO 27799:2008²، انفورماتیک سلامت- مدیریت امنیت اطلاعات در بهداشت با استفاده از 27002

۳-۰ هدف از این استاندارد ملی

این استاندارد ملی، مرور کلی بر سیستم‌های مدیریت امنیت اطلاعات ارائه کرده و اصطلاحات مرتبط را تعریف می‌کند.

یادآوری-در پیوست الف، چگونگی توصیف الزامات و/یا راهنمای استانداردهای خانواده ISMS مشخص شده است.

استانداردهای خانواده ISMS شامل استانداردهایی است که:

الف- الزاماتی برای ISMS و صادرکنندگان گواهی چنین سیستم‌هایی تعریف می‌کند؛

ب- پشتیبانی مستقیم، راهنمای تفصیلی و/یا تفسیر کلی فرآیندها جهت استقرار، پیاده‌سازی، نگهداری و بهبود ISMS را فراهم می‌کند؛

پ- راهنمایی برای ISMS در هر بخش خاص را نشان می‌دهد؛ و

ت- به ارزیابی انطباق⁴ ISMS می‌پردازد.

در خصوص اصطلاحات و تعاریف ارائه شده در این استاندارد ملی نکات زیر وجود دارد:

- اصطلاحات و تعاریف متداول در خانواده استانداردهای ISMS را در بر می‌گیرد؛

- تمام اصطلاحات و تعاریف به کار گرفته شده در استانداردهای خانواده ISMS را در برنامه گیرد؛ و

- استانداردهای خانواده ISMS را در تعریف اصطلاحات مورد استفاده خود، محدود نمی‌کند.

1- استاندارد ملی ایران با شماره ۱۳۹۳ ISO/IEC TR ۲۷۰۱۶ در سال ۱۳۹۳ با منبع بین‌المللی ISO/IEC 27016:2014 منتشر شده است.

2 -ISO/IEC JTC 1

3- استاندارد ملی ایران با شماره ۱۳۸۹ ISIRI ۱۳۲۲۰ در سال ۱۳۸۹ با منبع بین‌المللی ISO 27799:2008 انفورماتیک سلامت، منتشر شده است.

4 - Conformity Assessment

فناوری اطلاعات - فنون امنیتی - سامانه های (سیستم‌های) مدیریت امنیت اطلاعات - مروکلی و واژگان

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، تعیین و راهنمائی برای مروکلی بر سیستم‌های مدیریت امنیت اطلاعات و اصطلاحات و تعاریف که به صورت عمومی مورد استفاده در خانواده استانداردهای ISMS است. این استاندارد در تمامی انواع سازمان‌ها در هر اندازه ای^۱ کاربردپذیر است (مانند بنگاه‌های تجاری^۲، دستگاه‌های دولتی^۳، سازمان‌های غیرانتفاعی^۴).

یادآوری - در این استاندارد ملی مراجع الزامی معرفی نشده است.

۲ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد، اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می‌روند:

۱-۲

کنترل دسترسی

حصول اطمینان از اینکه دسترسی به دارایی‌ها به صورت مجاز و محدود بر اساس الزامات امنیتی و الزامات کسب‌وکار است.

۲-۲

مدل تحلیلی

الگوریتم یا محاسبه‌ای که یک یا چندین سنجه مبنای^۵ (۱۰-۲) و/یا سنجه‌های مشتق^۶ (۲۲-۲) را با معیار تصمیم‌گیری^۷ مرتبط، ترکیب می‌کند.

۳-۲

حمله

تلاشی جهت تخریب، افشا، دست‌کاری، از کار انداختن، سرقت یا دسترسی غیرمجاز یا استفاده غیرمجاز از یک دارایی است.

-
- 1- All types and sizes
  - 2 - Commercial enterprises
  - 3 - Government agencies
  - 4 - Notfor-profit organizations
  - 5- Base measures
  - 6- Derived measures
  - 7- Decision criteria

۴-۲

صفت

خصوصیت یا مشخصه شی (۵۵-۲) که به صورت کیفی یا کمّی توسط انسان یا ابزارهای خودکار^۱ قابل تشخیص است.

[منبع: استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۸۷: سال ۱۲۷۵۵، تغییریافته- در تعریف، هستار با شی جایگزین شده است.]

۵-۲

ممیزی

فرآیندی (۶۱-۲) نظاممند، مستقل و مستند جهت کسب و ارزشیابی هدفمند شواهد عینی ممیزی، به منظور تعیین میزان برآورده شدن معیارهای ممیزی است.

یادآوری ۱- ممیزی می‌تواند، ممیزی داخلی (اول شخص) یا خارجی (دوم یا سوم شخص) باشد و همچنین می‌تواند ممیزی ترکیبی باشد (ترکیبی از دو یا چندین نظام).

یادآوری ۲- «شواهد ممیزی» و «معیارهای ممیزی» در ISO 19011 تعریف شده است.

۶-۲

حدوده ممیزی

گستره و مرزهای ممیزی (۵-۲) است.

[منبع: استاندارد ملی ایران شماره ۱۹۰۱۱: سال ۱۳۹۲]

۷-۲

اصالت‌سنجی

کسب اطمینان از آنکه مشخصه ادعاشده هستار، درست است.

۸-۲

اصالت

خصوصیتی که یک هستار، همان است که ادعا می‌کند.

۹-۲

دسترس پذیری

خصوصیت در دسترس و قابل استفاده بودن، به محض تقاضای یک هستار مجاز است.

۱۰-۲

سنجه مبنا

سنجه‌ای (۴۷-۲) است که بحسب یک صفت (۴-۲) و روش کمی کردن آن تعریف شده است.

[منبع: استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۷۵۵: سال ۱۳۸۷]

یادآوری ۱- هر سنجه مبنا، از لحاظ کارکردی، مستقل از سایر سنجه‌ها است.

۱۱-۲

شاپیستگی

توانایی به کارگیری دانش و مهارت‌ها جهت رسیدن به نتایج موردنظر است.

۱۲-۲

محرومانگی

خصوصیتی که اطلاعات برای افراد، هستارها یا فرآیندهای (۶۱-۲) غیرمجاز در دسترس نبوده یا افشا نشود.

۱۳-۲

انطباق

تحقیق یک الزام (۶۳-۲) است.

یادآوری ۱- اصطلاح «متابعت^۱» مترادف است ولی مناسب نیست.^۲

۱۴-۲

پیامد

خروجی یک رویداد (۲۵-۲) که بر اهداف (۵۶-۲) تأثیر می‌گذارد.

[منبع: ISO Guide 73:2009]

یادآوری ۱- رویدادی که ممکن است منجر به طیفی از پیامدها شود.

یادآوری ۲- پیامدی که ممکن است قطعی یا غیرقطعی باشد و معمولاً در زمینه امنیت اطلاعات، منفی است.

یادآوری ۳- پیامدهایی که می‌تواند کمی یا کیفی بیان شوند.

یادآوری ۴- پیامدهای اولیه می‌توانند به‌واسطه اثرگذاری تأثیرات آن، تشدید و گسترش یابند.

۱۵-۲

بهبود مستمر

فعالیتی بازگشتی جهت بهسازی عملکرد (۵۹-۲) است.

1- Conformance

۲- در متن انگلیسی این متن آمده است ولی در متن فارسی می‌توان این دو عبارت را به جای یکدیگر استفاده کرد.

۱۶-۲

کنترل

اقدامی که مخاطره (۶۸-۲) را اصلاح می‌کند.

[منبع: ISO Guide 73:2009]

یادآوری ۱-کنترل‌ها می‌توانند شامل هر فرآیند، خط‌مشی، افزاره، روش یا هر اقدام دیگری شود که مخاطره را اصلاح کند.

یادآوری ۲-کنترل‌ها ممکن است همیشه منجر به اثر اصلاحی مفروض و موردنظر نشود.

۱۷-۲

هدف کنترلی

بیانیه‌ای که آنچه باید در نتیجه پیاده‌سازی کنترل‌ها (۱۶-۲) به دست آید را توصیف می‌کند.

۱۸-۲

اصلاح

اقدامی که برای از بین بردن عدم انطباق (۵۳-۲) شناسایی شده انجام می‌گیرد.

۱۹-۲

اقدام اصلاحی

اقدامی که برای از بین بردن علت عدم انطباق (۵۳-۲) و جلوگیری از تکرار آن انجام می‌شود.

۲۰-۲

داده

مجموعه‌ای از مقادیر که به سنجه‌های مبنا (۱۰-۲)، سنجه‌های مشتق (۲۲-۲) و/یا نشانگرها (۳۰-۲) نسبت داده شده است.

[منبع: استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۷۵۵:سال ۱۳۸۷]

یادآوری ۱-این تعریف فقط در زمینه ISO/IEC27004:2009 تعریف می‌شود.

۲۱-۲

معیار تصمیم‌گیری

آستانه‌ها، اهداف یا الگوهایی که با به کارگیری آن‌ها، نیاز به اقدام یا بررسی بیشتر تعیین می‌شود، یا سطح اطمینان در نتایج ارائه شده توصیف می‌شود.

[منبع: استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۷۵۵:سال ۱۳۸۷]

۲۲-۲

سنجه مشتق

سنجه‌ای (۴۷-۲) است که به صورت تابعی از مقادیر دو یا چند سنجه مبنا (۱۰-۲) تعریف شده است.
[منبع: استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۷۵۵: سال ۱۳۸۷]

۲۳-۲

اطلاعات مستند

اطلاعاتی که سازمان (۵۷-۲) ملزم به کنترل و نگهداری آنها است و همچنین رسانه‌ای که اطلاعات روی آن نگهداری می‌شود.

یادآوری ۱- اطلاعات مستند می‌تواند در هر قالب و روی هر رسانه‌ای بوده و از هر منبعی تأمین شده باشد.

یادآوری ۲- اطلاعات مستند می‌تواند اشاره داشته باشد به:

- سیستم مدیریت (۴۶-۲)، شامل فرآیندهای (۶۱-۲) مرتبط؛
- اطلاعات ایجادشده جهت عملیات سازمان (مستندسازی)؛
- شواهد نتایج به دست آمده (سوابق).

۲۴-۲

اثربخشی

میزانی که فعالیت‌های طرح‌ریزی شده تحقیق یافته و نتایج طرح‌ریزی شده به دست آمده است.

۲۵-۲

رویداد

وقوع یا تغییر مجموعه‌ای ویژه از شرایط است.

[منبع: ISO Guide73:2009]

یادآوری ۱- رویداد^۱ می‌تواند یک یا چندین اتفاق^۲ بوده و می‌تواند چندین علت داشته باشد.

یادآوری ۲- رویداد می‌تواند شامل مواردی باشد که اتفاق نیفتاده است.

یادآوری ۳- به رویداد ممکن است «رخداد^۳» یا «حادثه^۴» هم گفته شود.

1- Event
2- Occurrence
3- Incident
4 - Accident

۲۶-۲

مدیریت اجرایی

فرد یا گروهی از افراد که از طرف هیأت حاکم^۱ (۲۹-۲) برای پیاده‌سازی راهبردها و خطمشی‌ها جهت تحقق اهداف سازمان (۵۷-۲) دارای اختیار هستند.

یادآوری ۱- مدیریت اجرایی گاهی مدیریت ارشد نامیده می‌شود و می‌تواند در برگیرنده مسئول ارشد اجرایی، مسئول ارشد مالی، مسئول ارشد اطلاعات و نقش‌های مشابه باشد.

۲۷-۲

زمینه بیرونی

محیط بیرونی که سازمان در آن به دنبال دستیابی به اهداف خود است.

[منبع: ISO Guide73:2009]

یادآوری ۱- زمینه بیرونی می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- محیط فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، قانونی^۲، مقررات تنظیمی^۳، فناورانه، اقتصادی، طبیعی، رقابتی، به صورت بین-المللی، ملی، منطقه‌ای یا محلی؛
- پیشران‌ها و روندهای کلیدی تأثیرگذار بر اهداف (۵۶-۲) سازمان (۵۷-۲)؛ و
- ارتباطات، ادراکات^۴ و ارزش‌های ذی‌نفعان (۸۲-۲) بیرونی؛

۲۸-۲

حاکمیت امنیت اطلاعات

سیستمی است که بر اساس آن فعالیت‌های امنیت اطلاعات سازمان (۵۷-۲) هدایت و کنترل می‌شود.

۲۹-۲

هیأت حاکم

فرد یا گروهی از افراد که پاسخگوی انطباق و عملکرد (۵۹-۲) سازمان (۵۷-۲) هستند.

یادآوری ۱- هیأت حاکم در برخی حوزه‌ها، می‌تواند هیأت مدیره باشد.

1- Governing body

2- Legal

3- Regulatory

4- Perceptions

۳۰-۲

نشانگر

سنجهای (۴۷-۲) است جهت تخمین یا ارزشیابی صفات (۴-۲) مشخص که با توجه به نیازهای اطلاعاتی (۲-۳۱) تعریف شده از مدل تحلیلی (۲-۲) مشتق شده است.

۳۱-۲

نیاز اطلاعاتی

بینش لازم جهت مدیریت اهداف، مقاصد، مخاطرات و مشکلات است.

[منبع: استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۷۵۵: سال ۱۳۸۷]

۳۲-۲

تسهیلات پردازش اطلاعات

هر سیستم، خدمت یا زیرساخت پردازش اطلاعات، یا مکان فیزیکی میزبان آن است.

۳۳-۲

امنیت اطلاعات

حفظ محرومگی (۱۲-۲)، یکپارچگی (۴۰-۲) و دسترس پذیری (۹-۲) اطلاعات است.

یادآوری ۱- علاوه بر این، سایر خصوصیت‌ها، همچون اصالت (۸-۲)، پاسخگویی، سلب انکار (۵۴-۲) و اطمینان‌پذیری (۶۲-۲) را نیز می‌تواند دربرگیرد.

۳۴-۲

تمどام امنیت اطلاعات

فرآیندها (۶۱-۲) و روش‌های اجرایی جهت اطمینان از تمどام عملیات امنیت اطلاعات (۳۳-۲) است.

۳۵-۲

رویداد امنیت اطلاعات

وقوع یک حالت شناخته شده از سیستم، خدمت یا وضعیت شبکه که یک نقض احتمالی از خطمشی امنیت اطلاعات یا شکست در کنترل‌ها، یا شرایط از قبل ناشناخته که می‌تواند مرتبط با امنیت باشد را نشان می‌دهد.

۳۶-۲

رخداد امنیت اطلاعات

یک یا مجموعه‌ای از رویدادهای امنیت اطلاعات (۳۵-۲) ناخواسته یا پیش‌بینی نشده که به احتمال زیاد عملیات کسب‌وکار را به خطر می‌اندازد و امنیت اطلاعات (۳۳-۲) را تهدید می‌کند.

۳۷-۲

مدیریت رخداد امنیت اطلاعات

فرآیندهای (۶۱-۲) به منظور آشکارسازی، گزارش دهی، ارزیابی، پاسخ‌دهی به، رسیدگی به و یادگیری از رخدادهای امنیت اطلاعات (۳۶-۲) است.

۳۸-۲

جامعه اشتراک‌گذار اطلاعات

گروهی از سازمان‌ها که جهت اشتراک اطلاعات توافق دارند.
یادآوری ۱-سازمان می‌تواند یک شخص باشد.

۳۹-۲

سیستم اطلاعاتی

برنامه‌های کاربردی، خدمات، دارایی‌های فناوری اطلاعات یا سایر مؤلفه‌های اداره‌کننده^۱ اطلاعات است.

۴۰-۲

یکپارچگی

خصوصیت صحت و تمامیت دارایی‌ها است.

۴۱-۲

طرفهای علاقه‌مند

فرد یا سازمان (۵۷-۲) که می‌تواند بر فعالیت یا تصمیم اثر گذاشته، متأثر از آن شده یا خود را متأثر از آن بداند.

۴۲-۲

زمینه درونی

محیط درونی که سازمان در آن به دنبال دستیابی به اهداف خود است.
[منبع: ISO Guide73:2009]

یادآوری ۱-زمینه درونی می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- حاکمیت، ساختار سازمانی، نقش‌ها و پاسخ‌گویی‌ها؛
- خطمشی‌ها، اهداف و راهبردهایی که جهت دستیابی به آن‌ها وجود دارد؛

- ظرفیت‌ها که به صورت منابع و دانش (به عنوان مثال: سرمایه، زمان، افراد، فرآیندها، سیستم‌ها، فناوری‌ها) درک شده است؛
- سامانه‌های اطلاعاتی، جریان‌های اطلاعاتی و فرآیندهای تصمیم‌سازی (به صورت رسمی و غیررسمی)؛
- ارتباطات، ادراکات و ارزش‌های ذی‌نفعان درونی؛
- فرهنگ سازمانی؛
- استانداردها، راهنمایها و مدل‌های انطباق یافته توسط سازمان؛
- شکل و گستره روابط قراردادی.

۴۳-۲

پروژه ISMS

فعالیت‌های ساختارمند که سازمان (۵۷-۲) جهت پیاده‌سازی ISMS انجام می‌دهد.

۴۴-۲

سطح مخاطره

شدت مخاطره (۶۸-۲) که به صورت ترکیبی از پیامدها (۱۴-۲) و فرصت وقوع^۱ (۴۵-۲) پیامدها بیان می‌شود.
[منبع: ISO Guide73:2009، تغییر یافته - «یا ترکیبی از مخاطرات» حذف شده است]

۴۵-۲

فرصت وقوع

شانس رویدادن چیزی است.
[منبع: ISO Guide73:2009]

۴۶-۲

سیستم مدیریت

مجموعه‌ای از عناصر مرتبط یا متعامل سازمان (۵۷-۲) جهت استقرار خطمشی‌ها (۶۰-۲)، اهداف (۵۶-۲) و فرآیندها (۶۱-۲) به منظور دستیابی به اهداف سازمان است.

یادآوری ۱- سیستم مدیریت می‌تواند به یک یا چندین نظام مدیریتی^۲ اشاره کند.

یادآوری ۲- عناصر سیستم شامل ساختار سازمانی، نقش‌ها، مسئولیت‌ها، برنامه‌ریزی، عملیات و غیره است.

یادآوری ۳- محدوده کاربرد سیستم مدیریت ممکن است شامل کل سازمان، کارکردهای مشخص و تعیین شده سازمان، بخش‌های مشخص و تعیین شده سازمان یا یک یا چندین کارکرد بین، گروهی از سازمان‌ها باشد.

---

1 -likelihood

2- Discipline

۴۷-۲

سنجه

متغیری که به واسطه نتیجه سنجش (۴۸-۲) مقداری به آن نسبت داده شده است.

[منبع: استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۷۵۵ سال ۱۳۸۷]

یادآوری ۱- اصطلاح «سنجه‌ها» درمجموع برای اشاره به سنجه‌های مبنا، سنجه‌های مشتق و نشانگرها به کار می‌رود.

۴۸-۲

سنجهش

فرآیند (۶۱-۲) تعیین ارزش است.

یادآوری ۱- در زمینه امنیت اطلاعات (۳۳-۲)، فرآیند تعیین مقدار نیازمند اطلاعاتی در مورد اثربخشی (۲۴-۲) سیستم

مدیریت امنیت اطلاعات (۴۶-۲) و کنترل‌های (۱۶-۲) مرتبط به آن است که به کمک روش سنجش (۵۰-۲)، تابع سنجش (۴۹-۲)، مدل تحلیلی (۲-۲) و معیار تصمیم‌گیری (۲۱-۲) به دست می‌آید.

۴۹-۲

تابع سنجش

الگوریتم یا محاسباتی است که برای ترکیب یک یا چند سنجه مبنا (۱۰-۲) انجام می‌شود.

[منبع: استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۷۵۵ سال ۱۳۸۷]

۵۰-۲

روش سنجش

ترتیب منطقی کارها که به صورت عام تعریف شده است و برای کمی کردن صفت (۴-۲) بر حسب مقیاس (۲-۲) مشخص به کار می‌رود.

[منبع: استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۷۵۵ سال ۱۳۸۷]

یادآوری ۱- نوع روش سنجش وابسته به ماهیت اعمالی است که جهت کمی سازی یک صفت مورد استفاده قرار گرفته است. دو نوع روش قابل تمایز است:

- ذهنی: کمی سازی که در آن قضاوت انسان نقش دارد.

- عینی: کمی سازی که بر اساس قواعد عددی است.

۵۱-۲

نتایج سنجش

یک یا چند نشانگر (۳۰-۲) و تفسیرهای مرتبط به آن‌ها که به نیاز اطلاعاتی (۳۱-۲) اشاره می‌کند.

۵۲-۲

پایش

تعیین وضعیت سیستم، فرآیند (۶۱-۲) یا فعالیت است.

یادآوری ۱- برای تعیین وضعیت ممکن است نیاز به بررسی، نظارت یا مشاهده انتقادی باشد.

۵۳-۲

عدم انطباق

برآورده نشدن یک الزام (۶۳-۲) است.

۵۴-۲

سلب انکار

توانایی اثبات وقوع رویداد یا اقدام ادعا شده و هستارهای منشاً آن است.

۵۵-۲

شیء

عنصری که به واسطه سنجش (۴۸-۲) صفت‌هایش (۴-۲) مشخص شده است.

۵۶-۲

هدف

نتیجه‌ای که باید به دست آید.

یادآوری ۱- هدف می‌تواند راهبردی، راهکشی^۱ یا عملیاتی باشد.

یادآوری ۲- اهداف می‌تواند به نظامهای مختلف مرتبط باشد (مانند اهداف مالی، سلامت و امنیتی و محیطی) و در سطوح مختلف به کار گرفته شود (مانند سطح راهبردی، گستره سازمان، پروژه، محصول و فرآیند (۶۱-۲)).

یادآوری ۳- هدف می‌تواند به اشکال دیگری مانند دستاوردهای مورد نظر، هدف، معیار عملکردی، هدف امنیت اطلاعات یا با استفاده از کلماتی با معانی مشابه (مانند منظور، نتیجه، مقصود) بیان شود.

یادآوری ۴- در زمینه سیستم‌های مدیریت امنیت اطلاعات، اهداف امنیت اطلاعات توسط سازمان تعیین شده و با خطمشی امنیت اطلاعات سازگار می‌شوند تا نتایج موردنظر به دست آید.

---

¹ tactical

۵۷-۲

سازمان

فرد یا گروهی از افراد که وظایف خود را با مسئولیت‌ها، اختیارات و روابط بر عهده‌دارند تا به اهدافشان (۲-۵۶) دست یابند.

یادآوری ۱- مفهوم سازمان، کسبوکار فردی، شرکت تجاری، شرکت سهامی، موسسه بازرگانی، تشکیلات اقتصادی، نمایندگی مجاز، مشارکت، خیریه و مؤسسات، یا قسمتی یا ترکیبی از آینهای خواه با هم همکاری کنند یا خیر، خصوصی باشند یا عمومی باشند را شامل می‌شود اما محدود به آینهای نیست.

۵۸-۲

برون‌سپاری کردن

ترتیب دادن امور به‌گونه‌ای که یک سازمان (۵۷-۲) بیرونی، بخشی از وظایف یا فرآیندهای (۶۱-۲) سازمان را انجام دهد.

یادآوری ۱- سازمان بیرونی خارج از قلمرو کاربرد سیستم مدیریتی (۴۶-۲) است، هرچند وظایف یا فرآیند برونزپاری شده، درون محدوده باشد.

۵۹-۲

عملکرد

نتیجه قابل اندازه‌گیری است.

یادآوری ۱- عملکرد می‌تواند به یافته‌های کیفی یا کمی مرتبط باشد.

یادآوری ۲- عملکرد می‌تواند مرتبط به مدیریت فعالیت‌ها، فرآیندهای (۶۱-۲)، محصولات (شامل خدمات) سیستم‌ها یا سازمان‌ها (۵۷-۲) شود.

۶۰-۲

خطمشی

خواسته‌ها و جهت‌گیری سازمان (۵۷-۲) که توسط مدیریت ارشد (۸۴-۲) به صورت رسمی بیان شده است.

۶۱-۲

فرآیند

مجموعه‌ای از فعالیت‌های مرتبط و متعامل که ورودی‌ها^۱ را به خروجی‌ها^۲ تبدیل می‌کند.

1- Inputs
2- Outputs

۶۲-۲

اطمینان پذیری

خصوصیت ثبات و پایداری در رفتار و نتایج موردنظر است.

۶۳-۲

الزام

نیاز یا انتظاری که تصریح شده، به صورت عام دلالت ضمنی دارد، یا دارای اجراء قانونی است.

یادآوری ۱- «به صورت عام دلالت ضمنی داشته» به این معنی است که آن نیاز یا انتظار مورد نظر به صورت ضمنی، اقدامی متداول و مرسوم برای سازمان و طرفهای علاقه‌مند محسوب می‌شود.

یادآوری ۲- الزام مشخص شده، الزامی است که تصریح شده است به عنوان مثال در اطلاعات مستند.

۶۴-۲

مخاطره باقیمانده

مخاطره (۶۸-۲) باقیمانده، پس از برطرف‌سازی مخاطره (۷۹-۲) است.

یادآوری ۱- مخاطره باقیمانده می‌تواند شامل مخاطره شناسایی نشده باشد.

یادآوری ۲- مخاطره باقیمانده تحت عنوان «مخاطرات نگهداری شده^۱» نیز شناخته می‌شود.

۶۵-۲

بازنگری

فعالیتی است که جهت تعیین میزان تناسب، کفايت و اثربخشی (۲۴-۲) یک موضوع به منظور دستیابی به اهداف مقرر شده انجام می‌شود.

[منبع: ISO Guide73:2009]

۶۶-۲

شیء مورد بازنگری

عنصر^۲ مشخصی که مورد بازنگری قرار می‌گیرد.

۶۷-۲

هدف بازنگری

بیانه‌ای که آنچه باید از نتیجه بازنگری به دست آید را توصیف می‌کند.

1- Retained risk
2- Item

۶۸-۲

مخاطره

اثر عدم قطعیت^۱ بر اهداف است.

[ISO Guide73:2009]

یادآوری ۱- اثر، انحراف از انتظار است، که می تواند مثبت یا منفی باشد.

یادآوری ۲- عدم قطعیت، وضعیتی از کمبود (هرچند جزئی) اطلاعات مرتبط، یا نقص در درک و دانش مربوط به رویداد (۲-۲) یا پیامدها (۱۴-۲) یا فرصت وقوع (۴۵-۲) است.

یادآوری ۳- مخاطره معمولاً با ارجاع به رویدادهای (۲۵-۲) بالقوه و پیامدها (۱۴-۲) یا ترکیبی از آنها مشخص می شود.

یادآوری ۴- مخاطره معمولاً به صورت ترکیبی از پیامدهای (۱۴-۲) یک رویداد (شامل تغییر شرایط) و فرصت وقوع (۴۵-۲) مرتبط با آن بیان می شود.

یادآوری ۵- در زمینه سیستم های مدیریت امنیت اطلاعات، مخاطرات امنیت اطلاعات می تواند به صورت تأثیر عدم قطعیت بر اهداف امنیت اطلاعات بیان شود.

یادآوری ۶- مخاطره امنیت اطلاعات با پتانسیل بهره جویی تهدیدات (۸۳-۲) از آسیب پذیری های (۸۹-۲) یک دارایی اطلاعاتی یا گروهی از آنها و آسیب رسانی از طریق آن به سازمان، مرتبط است.

۶۹-۲

پذیرش مخاطره

تصمیم آگاهانه جهت به عهده گرفتن یک مخاطره (۶۸-۲) خاص است.

[ISO Guide73:2009]

یادآوری ۱- پذیرش مخاطره می تواند بدون برطرف سازی (۷۹-۲) مخاطره یا طی فرآیند برطرف سازی مخاطره انجام شود.

یادآوری ۲- مخاطرات پذیرفته شده مورد پایش (۵۲-۲) و بازنگری (۶۵-۲) قرار می گیرند.

۷۰-۲

تحلیل مخاطره

فرآیند درک ماهیت مخاطره (۶۸-۲) و تعیین سطح مخاطره (۴۴-۲) است.

[ISO Guide73:2009]

یادآوری ۱- تحلیل مخاطره مبنایی برای ارزشیابی مخاطره (۷۴-۲) و تصمیمات مرتبط با برطرف سازی مخاطره (۷۹-۲) فراهم می کند.

یادآوری ۲- تحلیل مخاطره شامل تخمین مخاطره است.

1- Uncertainty

۷۱-۲

ارزیابی مخاطره

فرآیند (۶۱-۲) کلان شناسایی (۷۵-۲)، تحلیل (۷۰-۲) و ارزشیابی مخاطره (۷۴-۲) است.
[منبع: ISO Guide73:2009]

۷۲-۲

اطلاع‌رسانی و مشاوره مخاطره

فرآیندهای پیوسته و تکرارپذیر است که سازمان جهت تهیه، به اشتراک‌گذاری و کسب اطلاعات و همچنین مذاکره با ذی‌نفعان (۸۲-۲) در ارتباط با مدیریت مخاطره (۶۸-۲) انجام می‌دهد.

یادآوری ۱ - اطلاعات ممکن است به وجود، ماهیت، شکل، فرصت وقوع، اهمیت، ارزشیابی، قابل‌پذیرش بودن یا برطرف‌سازی مخاطره، مربوط باشد.

یادآوری ۲ - مشاوره یک فرآیند دوطرفه جهت ارتباط آگاهانه بین سازمان و ذی‌نفعان سازمان است که در مورد یک موضوع و قبل از اخذ تصمیم یا جهت‌گیری در مورد آن صورت می‌گیرد. مشاوره:

- فرآیندی است که به‌واسطه توانمندی و نه به‌واسطه قدرت، بر تصمیم اثر می‌گذارد؛
- ورودی جهت تصمیم‌سازی مشارکتی به حساب نمی‌آید.

۷۳-۲

معیار مخاطره

عبارات مرجعی که اهمیت مخاطره (۶۸-۲) به نسبت آن‌ها ارزشیابی می‌شود.
[منبع: ISO Guide73:2009]

یادآوری ۱ - معیار مخاطره بر مبنای اهداف سازمانی و همچنین زمینه درونی و بیرونی سازمان است.

یادآوری ۲ - معیار مخاطره ممکن است از استانداردها، قوانین، خطمسی‌ها و سایر الزامات استخراج شود.

۷۴-۲

ارزشیابی مخاطره

فرآیند (۶۱-۲) مقایسه نتایج تحلیل مخاطره (۷۰-۲) با معیارهای مخاطره (۷۳-۲) جهت تعیین اینکه آیا مخاطره (۶۸-۲) و/یا شدت آن قابل‌پذیرش یا قابل‌تحمل است.

[منبع: ISO Guide73:2009]

یادآوری ۱ - ارزشیابی مخاطره به تصمیم‌گیری در مورد برطرف‌سازی مخاطره (۷۹-۲) کمک می‌کند.

۷۵-۲

شناسایی مخاطره

فرآیند یافتن، تشخیص و توصیف مخاطرات (۶۸-۲) است.

[منبع: ISO Guide73:2009]

یادآوری ۱- شناسایی مخاطره شامل شناسایی منابع مخاطره، رویدادها، علل آنها و پیامدهای بالقوه رویدادها است.

یادآوری ۲- شناسایی مخاطره می‌تواند داده‌های تاریخچه‌ای، تحلیل‌های نظری، اظهارنظرهای آگاهانه و کارشناسی و نیازهای ذی‌نفعان را به کار گیرد.

۷۶-۲

مدیریت مخاطره

فعالیت‌های هماهنگ جهت هدایت و کنترل سازمان (۵۷-۲) با توجه به مخاطره (۶۸-۲) است.

[منبع: ISO Guide73:2009]

۷۷-۲

فرآیند مدیریت مخاطره

به کار گیری نظام مند خط مشی‌ها، روش‌های اجرایی و اقدامات مدیریتی در فعالیت‌های برقراری ارتباط، مشاوره، استقرار زمینه و همچنین شناسایی، تحلیل، ارزشیابی، برطرف‌سازی، پایش و بازنگری مخاطره (۶۸-۲) است.

[منبع: ISO Guide73:2009]

یادآوری ۱- ISO/IEC27005 اصطلاح «فرآیند» را جهت توصیف کلی مدیریت مخاطره به کار می‌برد. عناصر درون فرآیند مدیریت مخاطره اصطلاحاً «فعالیت» نامیده می‌شود.

۷۸-۲

مالک مخاطره

فرد یا هستاری جهت مدیریت مخاطره (۶۸-۲) که صاحب اختیار و پاسخ‌گو است.

[منبع: ISO Guide73:2009]

۷۹-۲

برطرف سازی مخاطره

فرآیند (۶۱-۲) تعدیل مخاطره (۶۸-۲) است.

[منبع: ISO Guide73:2009]

یادآوری ۱- برطرف‌سازی مخاطره می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

- اجتناب از مخاطره با تصمیم‌گیری در مورد عدم شروع یا ادامه فعالیتی که مخاطره را افزایش می‌دهد؛
- پذیرش یا افزایش مخاطره به منظور فرصت‌سازی؛
- حذف منبع مخاطره؛
- تغییر فرصت وقوع؛

- تغییر پیامدها؛

- اشتراک‌گذاری مخاطره با بخش یا بخش‌های دیگر (شامل قراردادها و تأمین مالی مخاطره)؛ و

- حفظ مخاطره با انتخاب آگاهانه؛

یادآوری ۲-برطرف‌سازی‌های مخاطره که در جهت رسیدگی به پیامدهای منفی انجام می‌شود، «کاهش مخاطره»، «حذف مخاطره»، «اجتناب مخاطره»، «تقلیل مخاطره» نیز نامیده می‌شود.

یادآوری ۳-برطرف‌سازی مخاطره می‌تواند منجر به ایجاد مخاطرات جدید یا تغییر مخاطرات موجود شود.

۸۰-۲

مقیاس

مجموعه مرتب از مقادیر به صورت پیوسته یا گسسته یا مجموعه‌ای از رده‌بندی‌ها که یک صفت (۴-۲) به آن نگاشت شده است.

[منبع: استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۷۵۵: سال ۱۳۸۷]

یادآوری ۱ - نوع مقیاس وابسته به ماهیت روابط بین مقادیر مبتنی بر آن مقیاس معمولاً تعریف می‌شود:

- اسمی: مقادیر سنجش رده‌بندی شده هستند؛

- ترتیبی: مقادیر سنجش دارای رتبه‌بندی هستند؛

- بازه‌ای: مقادیر سنجش دارای فواصل مساوی مطابق با کمیت‌های یکسان صفت هستند؛

- نسبتی: مقادیر سنجش دارای فواصل مساوی مطابق با کمیت‌های یکسان صفت هستند، درجایی که مقدار صفر مطابق با نبود صفت است.

موارد فوق صرفاً مثال‌هایی از انواع مقیاس‌ها است.

۸۱-۲

استاندارد پیاده‌سازی امنیت

مستندی که روش‌های مجاز جهت تحقق امنیت را مشخص می‌کند.

۸۲-۲

ذینفع

فرد یا سازمانی که می‌تواند بر تصمیم یا فعالیت اثر بگذارد، یا اثر بگیرد یا خود را متأثر از آن بداند.

[منبع: ISO Guide73:2009]

۸۳-۲

تهدید

عامل بالقوه‌ی رخدادی ناخواسته که ممکن است باعث آسیب‌رسانی به سیستم یا سازمان شود.

۸۴-۲

مدیریت ارشد

فرد یا گروهی از افراد که هدایت و کنترل سازمان (۵۷-۲) را در بالاترین سطح به عهدهدارند.

یادآوری ۱- مدیریت ارشد قدرت تفویض اختیار و فراهم‌سازی منابع درون سازمان را در اختیار دارد.

یادآوری ۲- اگر قلمرو کاربرد سیستم مدیریت (۴۶-۲) فقط بخشی از سازمان (۵۷-۲) را پوشش دهد، در این صورت مدیریت ارشد اشاره به افرادی دارد که آن بخش سازمان (۵۷-۲) را هدایت و کنترل می‌کنند.

۸۵-۲

هستار قابل اعتماد تبادل اطلاعات

سازمان مستقلی که مبادله اطلاعات در جامعه اشتراک‌گذاران اطلاعات را حمایت می‌کند.

۸۶-۲

واحد سنجش

کمیتی مشخص که طبق توافقی تعریف و پذیرفته شده است و به کمک آن کمیت، اندازه سایر کمیت‌های هم نوع نسبت به آن با یکدیگر مقایسه می‌شوند.

[منبع: استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۷۵۵: سال ۱۳۸۷]

۸۷-۲

اعتبارسنجی

تائیدی است بر اساس تهیه شواهد عینی، مبنی بر اینکه الزامات مطابق با کاربرد یا استفاده خاص و تعیین-شده برآورده شده است.

[منبع: استاندارد ملی ایران شماره ۹۰۰۰: سال ۱۳۸۷]

۸۸-۲

درستی‌سنجی

تائیدی است بر اساس تهیه شواهد عینی، مبنی بر اینکه الزامات مشخص شده برآورده شده است.

[منبع: استاندارد ملی ایران شماره ۹۰۰۰: سال ۱۳۸۷]

یادآوری ۱- همچنین می‌تواند آزمون انطباق نامیده شود.

۸۹-۲

آسیب‌پذیری

ضعف یک دارایی یا کنترل (۱۶-۲) که ممکن است توسط یک یا چندین تهدید (۸۳-۲) موردسوء استفاده قرار گیرد.

سیستم‌های مدیریت امنیت اطلاعات

۳

مقدمه

۱-۳

سازمان‌ها از هر نوع و اندازه:

الف- اطلاعات را جمع‌آوری، پردازش، ذخیره و ارسال می‌کنند؛

ب- تشخیص می‌دهند که اطلاعات و فرآیندها، سیستم‌ها، شبکه‌ها و افراد مرتبط، دارایی‌های مهمی برای رسیدن به اهداف سازمان هستند؛

پ- با گستره‌ای از مخاطرات مواجه‌اند که ممکن است بر کارکرد دارایی‌ها اثر بگذارند؛ و

ت- با پیاده‌سازی کنترل‌های امنیت اطلاعات، مواردی را که می‌دانند در معرض مخاطره قرار دارند مورد توجه قرار می‌دهند.

تمام اطلاعات نگهداری و پردازش شده توسط سازمان، در معرض تهدیدهای حمله، خطا، عوامل طبیعی (مانند سیل یا آتش‌سوزی) و مانند آن قرار دارند و با آسیب‌پذیری‌های ذاتی در کاربرد آن‌ها مواجه هستند. اصطلاح امنیت اطلاعات عموماً مبتنی بر اطلاعاتی است که دارایی قلمداد می‌شوند و به علت ارزشی که دارند، باید برای مثال در برابر از بین رفتن دسترس پذیری، محروم‌گی و یکپارچگی، مورد حفاظت مناسب قرار گیرند. دسترسی به موقع به اطلاعات دقیق و کامل از سوی افرادی با نیاز مجاز شده، باعث تقویت بازدهی کسب و کار می‌شود.

حفظ از دارایی‌های اطلاعاتی از طریق تعریف، به دست آوردن، نگهداری و بهبود مؤثر امنیت اطلاعات، برای توانمندسازی سازمان به منظور دستیابی به اهداف و نگهداری و افزایش انطباق قانونی و وجهه‌ی آن ضروری است. این فعالیت‌های هماهنگ که پیاده‌سازی کنترل‌های مناسب را هدایت و مخاطرات امنیت اطلاعات غیرقابل قبول را برطرف می‌کنند، عموماً اجزای مدیریت امنیت اطلاعات قلمداد می‌شوند.

نظر به اینکه مخاطرات امنیت اطلاعات و تغییر اثربخشی کنترل‌ها، وابسته به تغییر شرایط است، سازمان‌ها نیاز دارند که:

الف- اثربخشی کنترل‌ها و روش‌های اجرایی پیاده‌سازی شده را پایش و ارزشیابی کنند؛

ب- مخاطرات نوظهوری را که باید برطرف شوند، شناسایی کنند؛ و

پ- کنترل‌های مناسب را بر حسب نیاز برگزینند، پیاده‌سازی کنند و بهبود دهند.

به منظور مرتبط و هماهنگ نمودن این گونه فعالیت‌های امنیت اطلاعات، هر سازمان باید خطمشی و اهداف خود برای امنیت اطلاعات را تعیین کند و با استفاده از سیستم مدیریت به‌طور مؤثری آن اهداف را به دست آورد.

۲-۳ سیستم مدیریت امنیت اطلاعات (ISMS) چیست؟

۱-۲-۳ مرور کلی و اصول

سیستم مدیریت امنیت اطلاعات (ISMS) شامل خط مشی‌ها، روش‌های اجرایی، راهنمایی‌ها و فعالیت‌ها و منابع مرتبط است که توسط سازمان در تلاش برای محافظت از دارایی‌های اطلاعاتی خود به صورت تجمیعی مدیریت می‌شود. سیستم مدیریت امنیت اطلاعات یک رویکرد نظاممند برای استقرار، پیاده‌سازی، بهره‌برداری، پایش، بازنگری، نگهداری و بهبود امنیت اطلاعات یک سازمان به منظور تحقق اهداف کسب‌وکار فراهم می‌سازد که مبتنی بر ارزیابی مخاطره و سطوح قابل قبول مخاطره سازمان برای بطرف‌سازی و مدیریت مؤثر مخاطرات طراحی شده است. تحلیل الزامات به منظور حفاظت از دارایی‌های اطلاعاتی و اعمال کنترل‌های مناسب، برای اطمینان از حفاظت لازم از این دارایی‌های اطلاعاتی در صورت نیاز، به پیاده‌سازی موفقیت‌آمیز ISMS کمک می‌کند. اصول بنیادی زیر نیز به پیاده‌سازی موفقیت‌آمیز ISMS کمک می‌کنند:

- الف- آگاهی نسبت به ضرورت امنیت اطلاعات؛
- ب- تخصیص مسئولیت برای امنیت اطلاعات؛
- پ- تلفیق تعهد مدیریت با منافع ذی‌نفعان؛
- ت- تقویت ارزش‌های اجتماعی؛
- ث- ارزیابی مخاطرات جهت اعمال کنترل‌های مناسب برای رسیدن به سطوح قابل قبول مخاطره؛
- ج- در نظر گرفتن امنیت به عنوان عنصر ضروری سیستم‌ها و شبکه‌های اطلاعاتی؛
- چ- پیشگیری و تشخیص فعال رخدادهای امنیت اطلاعات؛
- ح- اطمینان از رویکردی جامع برای مدیریت امنیت اطلاعات؛ و
- خ- تداوم ارزیابی مجدد امنیت اطلاعات و اعمال اصلاحات در صورت صلاح‌دید.

۲-۲-۳ اطلاعات

اطلاعات، دارایی است که همانند سایر دارایی‌های مهم کسب‌وکار برای فعالیت سازمان ضروری است و درنتیجه نیاز به حفاظت مناسب دارد. اطلاعات را می‌توان به شکل‌های بسیاری ذخیره کرد، از جمله: به شکل دیجیتالی (برای مثال داده‌های ذخیره شده در رسانه نوری یا الکترونیکی)، به شکل فیزیکی (برای مثال بر روی کاغذ) و همچنانی اطلاعات نامشهود مانند دانش کارکنان. اطلاعات را می‌توان با روش‌های مختلفی برای مثال با استفاده از پیک، ارتباطات الکترونیکی یا به صورت شفاهی انتقال داد. اطلاعات، به هر شکلی که باشد، یا با هر روشی که انتقال یابد، همیشه به حفاظت مناسب نیاز دارد.

در بسیاری از سازمان‌ها، اطلاعات به فناوری ارتباطات و اطلاعات وابسته است. این فناوری عنصری اساسی در سازمان است و ایجاد، پردازش، ذخیره‌سازی، انتقال، حفاظت و از بین بردن اطلاعات را تسهیل می‌کند.

۳-۲-۳ امنیت اطلاعات

امنیت اطلاعات دارای سه بعد اصلی است که عبارتند از محترمانگی، دسترس پذیری و یکپارچگی. امنیت اطلاعات شامل به کارگیری و مدیریت معیارهای امنیتی مناسبی است که بازه گسترده‌ای از تهدیدات را موردنوجه قرار می‌دهد و به دنبال اطمینان از موققیت پایدار و تداوم کسبوکار و در جهت کمینه کردن اثرات خدادهای امنیت اطلاعات است.

امنیت اطلاعات با پیاده‌سازی مجموعه‌ای از کنترل‌های کاربردپذیر به دست می‌آید که از طریق فرآیند مدیریت مخاطره، انتخاب شده و با استفاده از ISMS مدیریت می‌شود که شامل خطمشی‌ها، فرآیندها، روش‌های اجرایی، ساختارهای سازمانی، نرمافزارها و سختافزارها به منظور حفاظت از دارایی‌های اطلاعاتی شناسایی شده است. به منظور اطمینان از دستیابی به اهداف امنیت اطلاعات و کسبوکار سازمان، این کنترل‌ها باید تعیین، پیاده‌سازی، پایش، بازنگری و در صورت نیاز بهبود داده شوند. کنترل‌های مرتبط با امنیت اطلاعات باید به صورت تنگاتنگی با فرآیندهای کسبوکار سازمان یکپارچه شده باشند.

۴-۲-۳ مدیریت

مدیریت شامل فعالیت‌های هدایت، کنترل و بهبود مستمر سازمان در بستر ساختارهای مناسب است. فعالیت‌های مدیریتی شامل اقدام یا روش یا شیوه سازمان‌دهی، اداره کردن، هدایت، نظارت و کنترل منابع است. ساختارهای مدیریتی از یک فرد در سازمانی کوچک تا سلسله‌مراتب مدیریتی با افرادی بسیار در سازمان‌های بزرگ، گسترش می‌یابد.

از دیدگاه ISMS، مدیریت عبارت از نظارت و تصمیم‌گیری‌های لازم برای رسیدن به اهداف کسبوکار از طریق حفاظت از دارایی‌های اطلاعاتی سازمان است. مدیریت امنیت اطلاعات، از طریق تدوین و استفاده از خطمشی‌ها، روش‌های اجرایی و راهنمایی‌های امنیتی بیان می‌شود، سپس توسط تمام افراد دست‌اندرکار^۱ سازمان در کل سازمان اعمال می‌شود.

۵-۲-۳ سیستم مدیریت

سیستم مدیریت برای رسیدن به اهداف سازمان، چارچوبی از منابع را به کار می‌گیرد و شامل ساختار سازمانی، خطمشی‌ها، فعالیت‌های برنامه‌ریزی، مسئولیت‌ها، اقدامات، روش‌های اجرایی، فرآیندها و منابع می‌شود.

سیستم مدیریت از لحاظ امنیت اطلاعات، سازمان را قادر می‌سازد تا:

الف- الزامات امنیت اطلاعات مشتریان و سایر ذی‌نفعان را برآورده سازد؛

ب- فعالیت‌ها و طرح‌های سازمان را بهبود دهد؛

پ- اهداف امنیت اطلاعات سازمان را محقق سازد؛

---

1 -Individual associated

ت- با مقررات، قوانین والزامات^۱ صنفی تطبیق یابد؛ و

ث- دارایی‌های اطلاعاتی را به صورت سازمان‌یافته‌ای مدیریت کند به‌طوری‌که بهبود مستمر و سازگاری با اهداف کنونی سازمان تسهیل شود.

۳-۳ رویکرد فرآیندی^۲

سازمان‌ها باید فعالیت‌های بسیاری را تعیین و مدیریت کنند تا کارکرد مؤثر و کارآمدی داشته باشند. هر فعالیتی که از منابع استفاده می‌کند، باید مدیریت شود تا تبدیل ورودی‌ها به خروجی‌ها را با به‌کارگیری مجموعه‌ای از فعالیت‌های مرتبط و متعامل که یک فرآیند نیز نامیده می‌شود، ممکن سازد. ورودی یک فرآیند می‌تواند به‌طور مستقیم ورودی فرآیند دیگری باشد و عموماً این تبدیل در شرایط کنترل شده و برنامه‌ریزی شده صورت می‌گیرد. به‌کارگیری سیستمی از فرآیندها در یک سازمان، همراه با شناسایی و تعامل این فرآیندها و مدیریت آن‌ها را می‌توان «رویکرد فرآیندی» نامید.

۴-۳ چرا ISMS مهم است؟

مخاطرات مرتبط با دارایی‌های اطلاعاتی سازمان باید مورد توجه قرار گیرند. رسیدن به امنیت اطلاعات به مدیریت مخاطره نیاز دارد و شامل مخاطرات ناشی از تهدیدهای فیزیکی، انسانی و فناوری مرتبط با تمام اشکال اطلاعات درون‌سازمانی و مورداستفاده سازمان می‌شوند.

انتظار می‌رود پذیرش ISMS، تصمیمی راهبردی برای سازمان باشد و لازم است این تصمیم بر طبق نیازهای سازمان، کاملاً یکپارچه، متناسب^۳ و به روز شود.

طراحی و پیاده‌سازی ISMS سازمان، تحت تأثیر نیازها و اهداف سازمان، الزامات امنیتی، فرآیندهای کسبو-کار به کارگرفته شده و اندازه و ساختار سازمان قرار دارد. لازم است در طراحی و بهره‌برداری از ISMS، منافع و الزامات امنیت اطلاعات همه ذی‌نفعان سازمان شامل مشتریان، تأمین‌کنندگان، شرکای تجاری، سهامداران و دیگر طرف‌های سوم مرتبط منعکس شود.

در دنیای به‌هم‌پیوسته^۴، اطلاعات و فرآیندها، سیستم‌ها و شبکه‌های مرتبط، دارایی‌های حیاتی کسبوکار را تشکیل می‌دهند. سازمان‌ها و سیستم‌ها و شبکه‌های اطلاعاتی آن‌ها، با تهدیدهای امنیتی از سوی گستره‌ی وسیعی از منابع شامل تقلب رایانه‌ای^۵، جاسوسی^۶، خرابکاری^۷، تخریب^۸، آتش‌سوزی و سیل رویرو می‌شوند.

1 - Mandates

2 - Process Approach

3 - Scaled

4 - Interconnected World

5 - Computer assisted fraud

6 - Espionage

7 - Sabotage

8 - Vandalism

آسیب زدن به سیستم‌ها و شبکه‌ها اطلاعاتی با علت کدهای مخرب، رخنه‌گری رایانه‌ای و حملات انکار خدمت (DoS)^۱، بیش از پیش فraigیر، جاهطلبانه‌تر و به‌طور فزاينده‌ای پیچیده شده است.

برای کسبوکارهای هر دو بخش عمومی و خصوصی مهم است. در هر صنعتی، ISMS عاملی توانمندساز^۲ است که از کسبوکار الکترونیکی پشتیبانی می‌کند و برای فعالیت‌های مدیریت مخاطرات ضروری است. اتصال متقابل شبکه‌های عمومی و خصوصی و به اشتراک گذاری دارایی‌های اطلاعاتی، دشواری کنترل دسترسی و ساماندهی اطلاعات را افزایش می‌دهد. به علاوه، توزیع افزارهای ذخیره‌سازی سیار که حاوی دارایی‌های اطلاعاتی است، می‌تواند اثربخشی کنترل‌های مرسوم را تضعیف کند. پذیرش استانداردهای خانواده ISMS می‌تواند نشان‌دهنده‌ی توانایی سازمان در به‌کارگیری اصول امنیت اطلاعات قابل درک متقابل و پایدار، برای شرکای تجاری و سایر طرف‌های علاقه‌مند باشد.

در بسیاری موارد امنیت اطلاعات در طراحی و توسعه سیستم‌های اطلاعاتی در نظر گرفته نمی‌شود. به علاوه، امنیت اطلاعات را اغلب راهکاری فنی تلقی می‌کنند. به هر حال، امنیتی که از طریق ابزارهای فنی به دست می‌آید، محدود و ممکن است بدون پشتیبانی مدیریت و روش‌های اجرایی مناسب در بستر ISMS، بی‌تأثیر باشد. گنجاندن امنیت در سیستم اطلاعاتی پس از پیاده‌سازی کامل آن، کار پرزمخت و پرهزینه‌ای است. ISMS شامل شناسایی کنترل‌های موجود است و به برنامه‌ریزی دقیق و توجه به جزئیات نیاز دارد. برای مثال، کنترل‌های دسترسی که ممکن است فنی (منطقی)، فیزیکی، اداری (مدیریتی) یا ترکیبی از این‌ها باشند، ابزارهایی را فراهم می‌آورد تا از دسترسی مجاز و محدود به دارایی‌های اطلاعاتی، مبتنی بر الزامات کسبوکار و الزامات امنیتی، اطمینان حاصل شود.

به کارگیری موفقیت‌آمیز ISMS برای حفاظت از دارایی‌های اطلاعاتی اهمیت دارد و به سازمان امکان می‌دهد تا:

الف- به اطمینان بیشتری دست یابد که از دارایی‌های اطلاعاتی به میزان کافی و به‌طور پیوسته در مقابل تهدیدها حفاظت می‌شود؛

ب- چارچوب ساختاریافته و فraigیر را برای شناسایی و ارزیابی مخاطرات امنیت اطلاعات، انتخاب و اعمال کنترل‌های کاربرد‌پذیر و سنجش و بهبود اثربخشی آن‌ها در اختیار داشته باشد؛

پ- محیط کنترل خود را به‌طور مداوم بهبود دهد؛ و

ت- به صورت مؤثر با قوانین و مقررات تنظیم‌شده منطبق شود.

---

1 - Denial of Service

2 - Enabler

۵-۳ استقرار، پایش، نگهداری و بهبود ISMS

۱-۵-۳ مرور کلی

سازمان برای استقرار، پایش، نگهداری و بهبود ISMS خود، نیازمند تعهد به انجام مراحل زیر است:

الف- شناسایی دارایی‌های اطلاعاتی و الزامات امنیتی مربوط به آن‌ها (طبق بند ۲-۵-۳)؛

ب- ارزیابی مخاطرات امنیت اطلاعات (طبق بند ۳-۵-۳) و برطرف سازی مخاطرات امنیت اطلاعات (طبق بند ۴-۵-۳)؛

پ- انتخاب و پیاده‌سازی کنترل‌های مرتبط برای مدیریت مخاطرات غیرقابل پذیرش (طبق بند ۴-۵-۳)؛ و

ت- پایش، نگهداری و بهبود اثربخشی کنترل‌های امنیتی مربوط به دارایی‌های اطلاعاتی سازمان (طبق بند ۶-۵-۳)؛

برای اطمینان از حفاظت مؤثر و مستمر ISMS از دارایی‌های اطلاعاتی سازمان، لازم است مراحل «الف» تا «ت» به‌طور مداوم جهت شناسایی تغییر در مخاطرات یا در راهبردهای سازمان یا اهداف کسب‌وکار تکرار شود.

۲-۵-۳ شناسایی الزامات امنیت اطلاعات

الزمات امنیت اطلاعات را می‌توان در محدوده‌ی راهبرد کلی و اهداف کسب و کار سازمان، اندازه و گستره جغرافیایی آن، با درک موارد زیر شناسایی کرد:

الف- دارایی‌های اطلاعاتی شناسایی شده و ارزش آن‌ها؛

ب- نیازهای کسب و کار برای پردازش، ذخیره‌سازی، و تبادل اطلاعات؛ و

پ- الزامات قانونی، مقررات تنظیم شده و قراردادی.

ارزیابی روش‌مند مخاطرات مرتبط با دارایی‌های اطلاعاتی سازمان، شامل تحلیل تهدیدها علیه دارایی‌های اطلاعاتی، آسیب‌پذیری‌ها و فرصت وقوع تهدید در مورد دارایی‌های اطلاعاتی، و اثر بالقوه‌ی هر رخداد امنیت اطلاعات بردارایی‌های اطلاعاتی است. انتظار می‌رود هزینه کنترل‌های امنیتی مربوط متناسب با اثر قابل تصور از تحقق مخاطره بر کسب و کار باشد.

۳-۵-۳ ارزیابی مخاطرات امنیت اطلاعات

مدیریت مخاطرات امنیت اطلاعات به روشنی مناسب برای ارزیابی و برطرف‌سازی مخاطره نیاز دارد که ممکن است شامل برآورد هزینه‌ها و منافع، الزامات قانونی، جنبه‌های اجتماعی، اقتصادی و محیطی، نگرانی‌های موردنظر ذی‌نفعان، اولویت‌ها و سایر ورودی‌ها و متغیرهای متناسب باشد.

توصیه می‌شود ارزیابی مخاطره، شناسایی، کمی سازی و اولویت بندی مخاطره را در مقابل معیارهای پذیرش مخاطره و اهداف مرتبط با سازمان، انجام دهد. توصیه می‌شود نتایج به راهنمایی و تعیین اقدام مدیریتی

مناسب و الوبت‌بندی برای مدیریت مخاطرات امنیت اطلاعات و برای پیاده سازی کنترل های برگزیده برای محافظت در برابر مخاطرات منجر شود.

توصیه می‌شود ارزیابی مخاطره شامل رویکردی نظام‌مند جهت تخمین شدت مخاطره (تحلیل مخاطره) و فرآیندی جهت مقایسه مخاطرات تخمین زده شده با معیارهای مخاطره داشته باشد تا میزان اهمیت مخاطرات مشخص شود (ارزشیابی مخاطره).

توصیه می‌شود ارزیابی‌های مخاطره به صورت دوره‌ای انجام شود تا تغییراتی را که در الزامات امنیت اطلاعات و وضعیت مخاطرات رخ می‌دهد مانند تغییر در دارایی‌ها، تهدیدات، آسیب‌پذیری‌ها، تأثیرات، ارزشیابی مخاطره و همچنین زمان بروز تغییرات مهم را منعکس کند. توصیه می‌شود ارزیابی مخاطره به شکل منظم انجام شود تا منجر به نتایج قیاس پذیر و تجدید پذیر شود.

جهت مؤثر بودن ارزیابی مخاطره امنیت اطلاعات، توصیه می‌شود ارزیابی دارای یک تعریف شفاف از محدوده کاربرد بوده و در صورت مناسب‌بودن، در ارتباط با ارزیابی‌های مخاطره در سایر حوزه‌ها باشد.

راهنمایی برای مدیریت مخاطره امنیت اطلاعات، شامل توصیه‌های ارزیابی مخاطره، بروطوفسازی مخاطره، پذیرش مخاطره، گزارش دهی مخاطره، پایش مخاطره و بازنگری مخاطره در استاندارد ISO/IEC 27005 فراهم شده است. مثال‌هایی از روش‌گان¹ ارزیابی مخاطره نیز لحاظ شده است.

۴-۵-۳ بروطوفسازی مخاطرات امنیت اطلاعات

توصیه می‌شود، سازمان قبل از بروطوف سازی مخاطره، در مورد معیارهایی که بر اساس آن تعیین می‌کند مخاطرات قابل‌پذیرش هستند یا خیر، تصمیم‌گیری کند. مخاطرات ممکن است موردن‌پذیرش قرار گیرند، اگر به عنوان مثال مخاطره پائین ارزیابی شده باشد یا اینکه هزینه بروطوفسازی مخاطرات مقرر به صرفه نباشد. توصیه می‌شود این تصمیم‌ها، ثبت شده باشد.

به ازای هر یک از مخاطرات تعیین‌شده در طی ارزیابی مخاطره، نیاز است تصمیمی در ارتباط با بروطوف سازی مخاطرات اتخاذ شود. انتخاب‌های ممکن جهت بروطوفسازی مخاطره می‌تواند شامل:

الف- به کارگیری کنترل‌های مناسب جهت کاهش مخاطرات؛

ب- پذیرش آگاهانه و هدفمند مخاطرات مشروط بر اینکه به‌وضوح، خط‌مشی سازمان و ضوابط پذیرش مخاطرات را برآورده می‌کند؛

پ- اجتناب از مخاطره با ممانعت از تداوم فعالیت‌هایی که علت بروز مخاطرات شده است؛

ت- به اشتراک‌گذاری مخاطرات مرتبط با طرف‌های دیگر (مانند بیمه‌گذار و تأمین‌کنندگان).

برای آن مخاطراتی که تصمیم بطرف سازی مخاطره، به کاربستن کنترل‌های مناسب است، توصیه می‌شود این کنترل‌ها انتخاب شده و پیاده‌سازی شود.

۳-۵-۵ انتخاب و پیاده‌سازی کنترل‌ها

به محض این که الزامات امنیت اطلاعات شناسایی (طبق بند ۳-۵-۲) و مخاطرات امنیت اطلاعات مربوط به دارایی‌های اطلاعاتی تعیین و ارزیابی شد (طبق بند ۳-۵-۳) و تصمیم‌گیری در مورد بطرف سازی مخاطرات امنیت اطلاعات (طبق بند ۳-۵-۴) انجام شد، آنگاه انتخاب و پیاده‌سازی کنترل‌ها برای کاهش مخاطره به کار گرفته می‌شود.

کنترل‌ها باید اطمینان دهند که با در نظر گرفتن موارد زیر، مخاطرات به سطح قابل پذیرش کاهش یافته‌اند:

الف- الزامات و محدودیت‌های قوانین و مقررات ملی و بین‌المللی؛

ب- اهداف سازمان؛

پ- الزامات و محدودیت‌های عملیاتی؛

ت- هزینه پیاده‌سازی و عملیاتی نمودن کنترل‌ها در ارتباط با میزان مخاطره کاهش یافته و مخاطرات باقیمانده به نسبت محدودیت‌ها و الزامات سازمان؛

ث- توصیه می‌شود به گونه‌ای پیاده‌سازی شوند تا امکان پایش، ارزشیابی و بهبود کارایی و اثربخشی کنترل‌های امنیت اطلاعات در جهت حمایت از اهداف سازمان امکان‌پذیر شود. توصیه می‌شود، انتخاب و پیاده‌سازی کنترل‌ها در سند بیانیه کاربرد پذیری مستند شود تا به الزامات انطباق کمک کند؛

ج- باید توازنی بین سرمایه‌گذاری در پیاده‌سازی و عملیاتی نمودن کنترل‌ها و خسارات احتمالی ناشی از رخدادهای امنیت اطلاعات برقرار شود؛

کنترل‌های مشخص شده در استاندارد ISO/IEC 27002 بهترین اقدامات قابل اعمال در بیشتر سازمان‌ها قلمداد و به آسانی با سازمان‌های دارای اندازه‌ها و پیچیدگی‌های مختلف منطبق می‌شوند. سایر استانداردهای خانواده ISMS، راهنمایی در مورد انتخاب و به کارگیری کنترل‌های ISO/IEC 27002 برای سیستم مدیریت امنیت اطلاعات فراهم می‌کنند.

توصیه می‌شود کنترل‌های امنیت اطلاعات در مرحله مشخص‌سازی و طراحی الزامات سیستم‌ها و پروژه‌ها در نظر گرفته شود. کوتاهی در چنین کاری می‌تواند منجر به راه حل‌های ناکارآمدتر و پرهزینه‌تر شده و در بدترین حالت ممکن است به عدم توانایی در تحقق امنیت مناسب شود. کنترل‌ها می‌تواند از ISO/IEC 27002 یا سایر مجموعه کنترل‌ها انتخاب شده، یا می‌تواند مجموعه جدیدی از کنترل‌ها برای برآورده سازی نیازهای خاص سازمان طراحی شود. ضروری است که تشخیص داده شود، برخی از کنترل‌ها ممکن است برای هر سیستم یا محیط اطلاعاتی قابل به کارگیری نباشد و ممکن است برای همه سازمان‌ها قابلیت به کارگیری نداشته باشد.

بعضی موقع، زمان پیاده‌سازی مجموعه کنترل‌های انتخاب شده طولانی شده و در طی این مدت، سطح مخاطره از مقداری که می‌توان در بلند مدت تحمل کرد، بیشتر می‌شود، توصیه می‌شود، معیار مخاطره، پوشش دهنده قابلیت پذیرش مخاطرات بر اساس بازه‌های زمانی کوتاهی که کنترل‌ها مستقر می‌شوند، باشد. در بازه‌های زمانی مختلف، مادامی که پیاده‌سازی کنترل‌ها در حال پیشرفت است، طرفهای علاقه‌مند باید از سطوح مخاطره‌ای که برآورد یا پیش‌بینی شده است، مطلع شوند.

باید توجه داشت که هیچ مجموعه‌ای از کنترل‌ها منجر به تحقق کامل امنیت اطلاعات نمی‌شود، بلکه توصیه می‌شود اقدامات مدیریتی بیشتری جهت پایش، ارزشیابی، بهبود کارایی و اثربخشی کنترل‌های امنیت اطلاعات جهت حمایت از اهداف سازمان پیاده‌سازی شود.

توصیه می‌شود، انتخاب و پیاده‌سازی کنترل‌ها در سند بیانیه کاربرد پذیری مستند شود تا به الزامات انطباق کمک کند.

۶-۵-۳ پایش، نگهداری و بهبود اثربخشی ISMS

سازمان نیاز به نگهداری و بهبود ISMS از طریق پایش و ارزشیابی عملکرد آن براساس خطمشی و اهداف سازمان و گزارش نتایج به مدیریت جهت بازنگری دارد. این بازنگری ISMS، بررسی می‌کند که دربرگیرنده کنترل‌های مشخص برای برطرف سازی مخاطرات درون محدوده کاربرد ISMS است. علاوه بر این، بر مبنای سوابق نواحی پایش شده، شواهدی برای درستی سنجی و ردگیری اقدامات اصلاحی، پیشگیرانه و بهبود دهنده فراهم می‌کند.

۷-۵-۳ بهبود مستمر

هدف از بهبود مستمر ISMS افزایش احتمال دستیابی به اهدافی است که به حفظ محramانگی، دسترس پذیری و جامعیت اطلاعات مرتبط است. تمرکز بهبود مستمر بر یافتن فرصت‌های بهبود است و بر این فرض مبتنی نیست که فعالیت‌های مدیریتی موجود به اندازه کافی خوب هستند یا به اندازه‌ای که در توان دارند، خوب هستند.

فعالیت‌های بهبود شامل موارد زیر است:

الف- تحلیل و ارزشیابی وضعیت موجود جهت تعیین نواحی بهبود؛

ب- ایجاد اهداف بهبود؛

پ- جستجو راه حل‌های ممکن جهت دستیابی به اهداف؛

ت- ارزشیابی راه حل‌های موجود و انتخاب راه حل؛

ث- پیاده‌سازی راه حل انتخاب شده؛

ج- سنجش، وارسی، تحلیل، ارزشیابی نتایج پیاده‌سازی جهت تعیین اینکه اهداف محقق شده‌اند؛

ج- قاعده‌مند سازی تغییرات.

نتایج در صورت نیاز، جهت فرصت‌های بهبود بیشتر، بازنگری می‌شود. بدین طریق، بهبود یک فعالیت مستمر است، به عبارت دیگر اقدامات به صورت متناوب تکرار می‌شود. بازخورد مشتریان و سایر طرف‌های علاقه‌مند، ممیزی‌ها و بازنگری سیستم مدیریت امنیت اطلاعات می‌تواند برای شناسایی فرصت‌های بهبود به کار گرفته شود.

۶-۳ عوامل مهم موفقیت ISMS

عوامل زیادی در پیاده‌سازی موفق ISMS مؤثرند تا سازمان را دررسیدن به اهداف کسب و کار خود یاری دهند. نمونه‌هایی از عوامل مهم موفقیت عبارت‌اند از:

الف- خطمشی، اهداف و فعالیت‌های امنیت اطلاعات همسو با اهداف؛

ب- رویکرد و چارچوبی برای طراحی، پیاده‌سازی، پایش، نگهداری و بهبود امنیت اطلاعات سازگار با فرهنگ سازمانی؛

پ- پشتیبانی و پایبندی علی‌از طرف تمامی سطوح مدیریت به خصوص مدیریت ارشد؛

ت- درک الزامات حفاظت دارایی اطلاعاتی که از طریق به کارگیری مدیریت مخاطره امنیت اطلاعات به دست آمده است (طبق استاندارد ISO/IEC27005)؛

ث- برنامه‌ی مؤثر آگاه‌سازی، آموزش‌های حرفه‌ای و تحصیلی امنیت اطلاعات، به منظور ارتقای سطح آگاهی کارکنان و سایر طرف‌های مرتبط و الزامات امنیت اطلاعات که در خط مشی‌ها و استانداردهای امنیت اطلاعات مندرج شده و تشویق آن‌ها به رعایت این الزامات؛

ج- فرآیند مدیریت مؤثر رخداد امنیت اطلاعات؛

ج- رویکرد مؤثر مدیریت تداوم کسب و کار؛

ح- سیستم سنجش جهت ارزیابی عملکرد مدیریت امنیت اطلاعات و پیشنهادات بازخوردهای برای بهبود عملکرد.

ISMS، احتمال دستیابی پایدار سازمان به عوامل اصلی موفقیت موردنیاز برای حفاظت دارایی‌های اطلاعاتی را افزایش می‌دهد.

۷-۳ مزایای استانداردهای خانواده ISMS

مزایای پیاده‌سازی ISMS عمده‌تاً ناشی از کاهش مخاطرات امنیت اطلاعات (مانند کاهش احتمال و/یا اثر ایجادشده توسط رخدادهای امنیت اطلاعات) است. به طور خاص، جهت دستیابی به موفقیت پایدار که از پذیرش استانداردهای خانواده ISMS ناشی می‌شود، مزایایی که برای سازمان‌ها محقق خواهد شد، عبارت‌اند از:

الف- چارچوب ساخت یافته جهت پشتیبانی از فرآیند مشخصسازی، پیاده‌سازی، بهره‌برداری و نگهداری ISMS یکپارچه، مقرن به صرفه‌ی جامع، ارزش‌آفرین و همسو که نیازهای سازمان را در بهره‌برداری‌ها و جایگاه‌های مختلف برآورده می‌کند؛

ب- یاری مدیران جهت مدیریت و عملیاتی سازگار رویکردهای مدیریت امنیت اطلاعات با یک رفتار مسئولانه در بستر مدیریت و حاکمیت بر مخاطره، شامل آموزش و یادگیری صاحبان سیستم و کسب‌وکار در مورد مدیریت کلان نگر^۱ امنیت اطلاعات؛

پ- ترویج اقدامات امنیت اطلاعات مطلوب و پذیرفته شده‌ی جهانی، با روش غیردستوری و آزادی عمل دادن به سازمان‌ها در پذیرش و بهبود کنترل‌های مرتبط با شرایط خاص آن‌ها که منطبق شود و به منظور نگهداری از آن‌ها در برابر تغییرات داخلی و خارجی؛ و

ت- تدارک زبان مشترک و مفاهیم پایه‌ای برای امنیت اطلاعات و کمک به ایجاد اطمینان در شرکای کاری در مورد ISMS موردن توافق، به خصوص اگر خواهان دریافت گواهی رعایت استاندارد ISO/IEC27001 از نهاد معتبر صدور گواهی^۲ باشند؛

ث- افزایش اعتماد ذی‌نفعان به سازمان؛

ج- تحقق نیازها و انتظارات اجتماعی؛

ج- مدیریت اقتصادی کارآمدتر سرمایه‌گذاری‌های امنیت اطلاعات.

استانداردهای خانواده ISMS ۴

۱-۴ اطلاعات کلی

استانداردهای خانواده ISMS شامل استانداردهای مرتبط باهم است که درگذشته منتشرشده‌اند یا در دست تدوین هستند و تعدادی از مؤلفه‌های ساختاری مهم را در بر می‌گیرند. این مؤلفه‌ها مرکز بر استانداردهای اجباری است که به توصیف الزامات ISMS (استاندارد ISO/IEC 27001) و همچنین الزامات نهاد صدور گواهی (استاندارد ISO/IEC 27006) که انطباق با استاندارد ISO/IEC 27001 را تایید می‌کنند، به کار گرفته می‌شوند. سایر استانداردها، راهنمایی برای جنبه‌های مختلف پیاده‌سازی ISMS، پرداختن به فرآیند عمومی، رهنمودهای مرتبط با کنترل و راهنمایی‌های بخش‌های خاص را فراهم می‌کند.

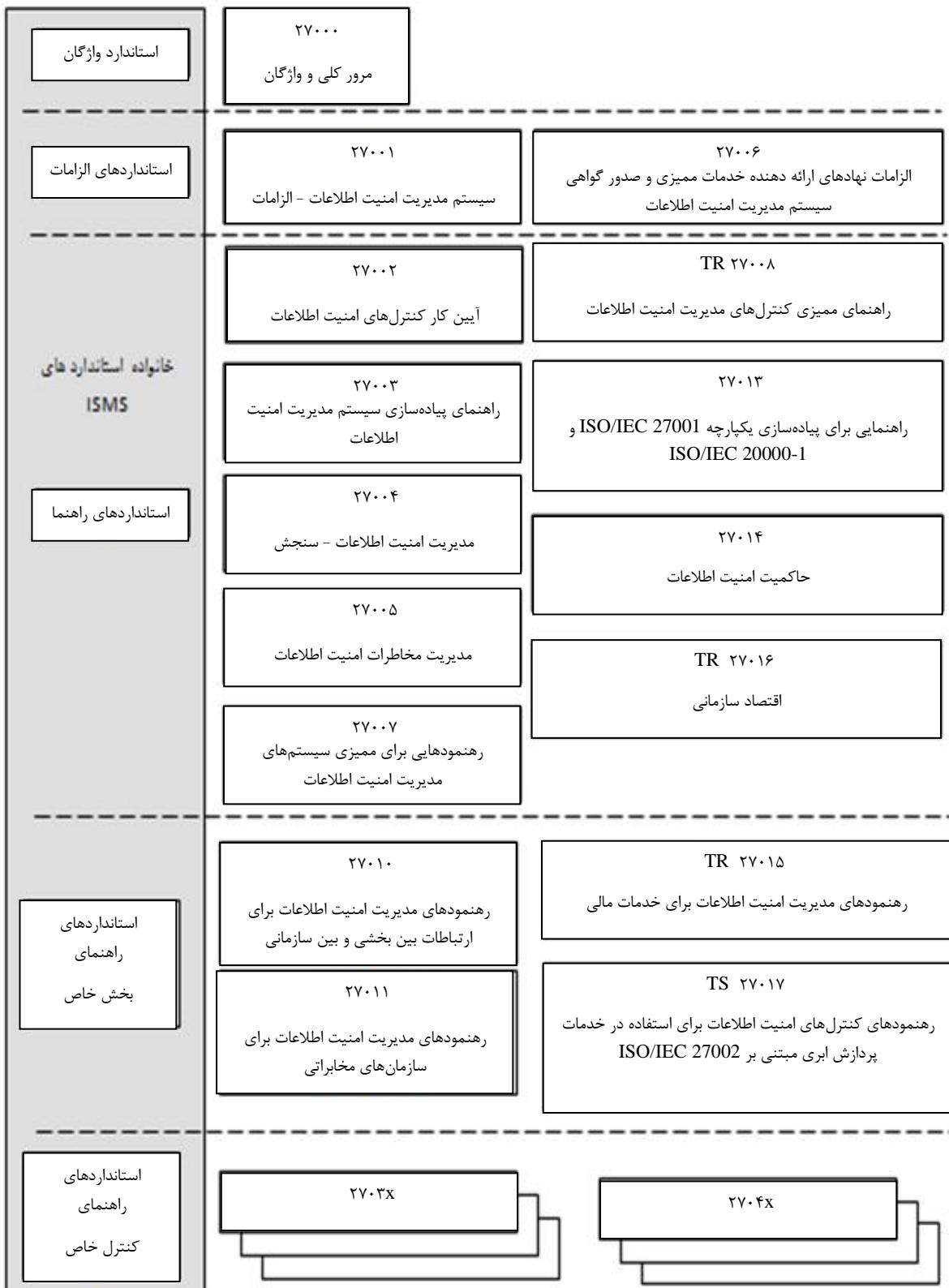
روابط استانداردهای خانواده ISMS در شکل ۱ نشان داده شده است.

الف- هر یک از استانداردهای خانواده ISMS بر حسب نوع (یا نقش) آن در خانواده استاندارهای ISMS و شماره مراجع آن، در ادامه شرح داده شده است. بندهای کاربرد پذیر عبارت‌اند از: استاندارهای توصیف کننده مرور کلی و واژگان (طبق بند ۲-۴)؛

1 - Holistic

2 - Accredited Certification Body

- ب- استانداردهای مشخص کننده الزامات (طبق بند ۴-۳)؛
- پ- استانداردهای توصیف کننده راهنماهای کلی (طبق بند ۴-۴)؛ یا
- ت- استانداردهای توصیف کننده راهنماهای بخشی خاص (طبق بند ۴-۵).

شکل ۱: ارتباط استانداردهای خانواده ISMS

۲-۴ استانداردهای توصیف‌کننده مرورکلی و واژگان

۱-۲-۴ استاندارد ISO/IEC 27000 (این سند)

فناوری اطلاعات- فنون امنیتی- سیستم‌های مدیریت امنیت اطلاعات- مرورکلی و واژگان

دامنه کاربرد: این استاندارد ملی موارد زیر را برای سازمان‌ها و افراد فراهم می‌سازد:

الف- مرورکلی بر استانداردهای خانواده ISMS؛

ب- مقدمه‌ای بر سیستم‌های مدیریت امنیت اطلاعات (ISMS)؛ و

پ- اصطلاحات و تعاریف مورداستفاده در همه استانداردهای خانواده ISMS.

هدف: ISO/IEC 27000 مبانی سیستم‌های مدیریت امنیت اطلاعات را که موضوع استانداردهای خانواده

ISMS است، توصیف کرده و اصطلاحات مرتبط را تعریف می‌کند.

۳-۴ استانداردهای مشخص‌کننده الزامات

۱-۳-۴ استاندارد ISO/IEC 27001^۱

فناوری اطلاعات- فنون امنیتی- سیستم‌های مدیریت امنیت اطلاعات- الزامات

دامنه کاربرد: این استاندارد ملی الزامات استقرار، پیاده‌سازی، بهره‌برداری، پایش، بازنگری، نگهداری و بهبود سیستم‌های رسمی مدیریت امنیت اطلاعات (ISMS) با درنظرگرفتن محتوای مخاطرات کلی کسب‌وکار سازمان را مشخص می‌کند. این استاندارد همچنین الزامات پیاده‌سازی کنترل‌های امنیتی که با نیازهای سازمان‌های مختلف یا بخش‌های وابسته به آن منطبق شده است را مشخص می‌کند. این استاندارد ملی، می‌تواند برای همه سازمان‌ها صرف‌نظر از نوع و اندازه و ماهیت، مورد استفاده قرار گیرد.

هدف: استاندارد ISO/IEC 27001 الزامات اجباری توسعه و بهره‌برداری از ISMS شامل مجموعه کنترل‌هایی به منظور کنترل و برخورد با مخاطرات مرتبط با دارایی‌های اطلاعاتی را که سازمان با کمک ISMS از آن‌ها حفاظت می‌کند، ارائه می‌دهد. سازمان‌هایی که ISMS در آن‌ها عملیاتی است، ممکن است انطباقشان، ممیزی و گواهی‌شده باشند. اهداف کنترلی و کنترل‌های پیوست الف (استاندارد ISO/IEC 27001) باید به عنوان قسمتی از این فرآیند ISMS انتخاب شوند تا الزامات شناسایی‌شده را به طور مناسب پوشش دهند. اهداف کنترلی و کنترل‌های فهرست شده در جدول الف (استاندارد ISO/IEC 27001) به طور مستقیم از بندهای ۵ تا ۱۸ استاندارد ISO/IEC 27002 استخراج شده و با آن‌ها هم‌راستا است.

۱- استاندارد ملی ایران با شماره ISIRI ISO/IEC 27001 در سال ۱۳۹۴ با منبع بین‌المللی ISO/IEC 27001:2013 منتشر شده است.

۲-۳-۴ استاندارد ISO/IEC 27006^۱

فناوری اطلاعات- فنون امنیتی- الزامات نهادهای ارائه دهنده خدمات ممیزی و صدور گواهی نامه های مدیریت امنیت اطلاعات

دامنه کاربرد: این استاندارد ملی علاوه بر الزامات موجود در ISO/IEC 17021، الزاماتی را مشخص کرده و راهنمایی را برای مراجع ارائه کننده ممیزی و گواهی ISMS طبق استاندارد ISO/IEC 27001 فراهم می کند. این استاندارد در اصل برای پشتیبانی نهادهای گواهی کننده ای است که صلاحیت نهادهای صدور گواهی ISMS طبق استاندارد ISO/IEC 27001 را تأیید می کنند.

هدف: استاندارد ملی ایران شماره ISO/IEC 17021 مکمل ISO/IEC 27006 در ارائه الزاماتی که توسط آنها سازمان های صدور گواهی، اعتبارسنجی می شوند، است، بنابراین به این سازمان ها اجازه می دهد تا گواهی انطباق مستمر الزامات استاندارد ISO/IEC 27001 را صادر کنند.

۴-۴ استانداردهای توصیف کننده راهنمایی کلی

۱-۴-۴ استاندارد ISO/IEC 27002^۲

فناوری اطلاعات- فنون امنیتی- آیین کار کنترل های امنیت اطلاعات

دامنه کاربرد: این استاندارد ملی، فهرستی از اهداف کنترلی پذیرفته شده معمول و کنترل های برتر جهت استفاده به عنوان راهنمای پیاده سازی در زمان انتخاب و پیاده سازی کنترل ها برای رسیدن به امنیت اطلاعات را ارائه می دهد.

هدف: استاندارد ISO/IEC 27002 راهنمایی پیاده سازی کنترل های امنیت اطلاعات را فراهم می آورد. به خصوص بندهای ۵ تا ۱۸، توصیه ها و راهنمایی های خاص پیاده سازی در مورد به روش های پشتیبانی از کنترل های مشخص شده در بندهای الف-۵ تا الف-۱۸ ISO/IEC 27001 ارائه می دهد.

۲-۴-۴ استاندارد ISO/IEC 27003^۳

فناوری اطلاعات- فنون امنیتی- راهنمایی پیاده سازی سیستم مدیریت امنیت اطلاعات

دامنه کاربرد: این استاندارد ملی، راهنمایی پیاده سازی عملی است و اطلاعات بیشتری برای استقرار، پیاده سازی، بهره برداری، پایش، بازنگری، نگهداری و بهبود ISMS براساس استاندارد ملی ایران شماره ۲۷۰۰۱ را ارائه می دهد.

۱- استاندارد ملی ایران با شماره ISIRI ۲۷۰۰۶ در سال ۱۳۸۷ با منبع بین المللی ISO/IEC 27006:2007 منتشر شده است.

۲- استاندارد ملی ایران با شماره ISIRI ۲۷۰۰۵ در سال ۱۳۹۲ با منبع بین المللی ISO/IEC 27005:2011 منتشر شده است.

۳- استاندارد ملی ایران با شماره ISIRI ۲۷۰۰۳ در سال ۱۳۸۹ با منبع بین المللی ISO/IEC 27003:2010 منتشر شده است

هدف: استاندارد ملی ایران با شماره ۲۷۰۰۳ رویکرد فرآیندگرا برای پیاده‌سازی موفق ISMS بر اساس استاندارد ملی ایران شماره ۲۷۰۰۱ ارائه می‌کند.

۳-۴-۴ استاندارد^۱ ISO/IEC 27004

فناوری اطلاعات- فنون امنیتی- مدیریت امنیت اطلاعات- سنجش

دامنه کاربرد: استاندارد ملی، راهنمایی و توصیه راجع به تدوین و به کارگیری سنجش به منظور ارزیابی اثربخشی ISMS، اهداف کنترلی و کنترل‌های استفاده شده در پیاده‌سازی و مدیریت امنیت اطلاعات همان‌طور که در استاندارد ملی ایران شماره ۲۷۰۰۱ مشخص شده را ارائه می‌کند.

هدف: استاندارد ملی ایران شماره ۱۴۰۹۶ چارچوبی برای سنجش ارائه کرده که ارزیابی اثربخشی ISMS که باید براساس استاندارد ملی ایران شماره ۲۷۰۰۱ اندازه گرفته شود را میسر کند.

۴-۴-۴ استاندارد^۲ ISO/IEC 27005

فناوری اطلاعات- فنون امنیتی- مدیریت مخاطرات امنیت اطلاعات

دامنه کاربرد: این استاندارد ملی، راهنمایی برای مدیریت مخاطرات امنیت اطلاعات ارائه می‌کند. رویکرد توصیف شده در این استاندارد ملی، مفاهیم کلی مشخص شده در استاندارد ملی ایران شماره ۲۷۰۰۱ را پشتیبانی می‌کند.

هدف: استاندارد ملی ایران شماره ۲۷۰۰۵، راهنمایی پیاده‌سازی رویکرد مدیریت مخاطرات فرآیندگرا برای کمک به پیاده‌سازی و تحقق رضایت‌بخش الزامات مدیریت مخاطره امنیت اطلاعات استاندارد ملی ایران شماره ۲۷۰۰۱ را ارائه می‌دهد.

۵-۴-۴ استاندارد ISO/IEC 27007

فناوری اطلاعات- فنون امنیتی- راهنمایی ممیزی سیستم‌های مدیریت امنیت اطلاعات

دامنه کاربرد: این استاندارد ملی، (افرون بر راهنمایی ارائه شده در استاندارد ملی ایران شماره ۱۹۰۱۱: سال ۱۳۹۲ است که به‌طور کلی در سیستم‌های مدیریتی کاربرد پذیر است)، راهنمایی را برای انجام ممیزی ISMS و نیز راهنمایی بر شایستگی ممیزان سیستم مدیریت امنیت اطلاعات ارائه می‌کند.

هدف: ISO/IEC 27007 راهنمایی برای سازمان‌هایی که نیاز به انجام ممیزی داخلی یا خارجی ISMS دارند یا برنامه ممیزی ISMS را در برابر الزامات مشخص شده در استاندارد ملی ایران شماره ۲۷۰۰۱ مدیریت می‌کنند، فراهم می‌کند.

۱- استاندارد ملی ایران با شماره ۱۴۰۹۶ ISIRI در سال ۱۳۸۹ با منبع بین‌المللی ISO/IEC 27004:2009 منتشر شده است.

۲- استاندارد ملی ایران با شماره ۲۷۰۰۵ ISIRI در سال ۱۳۹۲ با منبع بین‌المللی ISO/IEC 27005:2011 منتشر شده است.

۶-۴-۴ استاندارد ISO/IEC TR27008

فناوری اطلاعات- فنون امنیتی- راهنمایی برای ممیزان کنترل‌های مدیریت امنیت اطلاعات

دامنه کاربرد: این گزارش فنی راهنمایی برای بازنگری پیاده‌سازی و عملیاتی سازی کنترل‌ها، شامل بررسی انطباق فنی کنترل‌های سیستم اطلاعاتی در انطباق با استانداردهای امنیت اطلاعات مستقرشده سازمان ارائه می‌کند.

هدف: این گزارش فنی تمرکز بر بازنگری‌های کنترل‌های امنیت اطلاعات که شامل بررسی انطباق فنی با استاندارد پیاده‌سازی امنیت اطلاعات که توسط سازمان مستقر شده است، ارائه می‌دهد. این گزارش قصد ندارد راهنمایی خاصی در مورد بررسی انطباق در ارتباط با سنجش، ارزیابی مخاطره یا ممیزی ISMS چنانکه در استانداردهای ISO/IEC 27004 ISO/IEC 27005 یا ISO/IEC 27007 مشخص شده است، ارائه کند. این گزارش فنی به قصد ممیزی‌های سیستم‌های مدیریتی نیست.

۷-۴-۴ استاندارد ISO/IEC 27013

فناوری اطلاعات- فنون امنیتی- راهنمایی پیاده‌سازی یکپارچه ISO/IEC 27001 و ISO/IEC 20000-1

دامنه کاربرد: این استاندارد بین‌المللی راهنمای جهت پیاده‌سازی یکپارچه ISO/IEC 27001 و ISO/IEC 20000-1 برای سازمان‌هایی فراهم می‌کند که قصد دارند:

الف- در حالی که انطباق با ISO/IEC 20000-1 ISO/IEC 27001 پذیرفته شده است، ISO/IEC 27001 را پیاده‌سازی کنند، یا بالعکس؛

ب- هر دو استاندارد ISO/IEC 27001 و ISO/IEC 20000-1 ISO/IEC 27001 را یکدیگر پیاده‌سازی کنند؛

پ- پیاده‌سازی‌های سیستم مدیریتی ISO/IEC 27001 و ISO/IEC 20000-1 ISO/IEC 27001 را هم‌راستا کنند.

هدف: در ک بهتری از مشخصه‌ها، شباهت‌ها و تفاوت‌های ISO/IEC 27001 و ISO/IEC 20000-1 ISO/IEC 27001 برای سازمان ارائه کند که به طرح‌ریزی سیستم یکپارچه‌ای که منطبق بر هر دو استاندارد باشد کمک کند.

۸-۴-۴ استاندارد ISO/IEC 27014

فناوری اطلاعات- فنون امنیتی- حاکمیت امنیت اطلاعات

دامنه کاربرد: این استاندارد بین‌المللی راهنمایی، جهت اصول و فرآیندهای حاکمیت فناوری اطلاعات فراهم می‌آورد که به‌واسطه آن سازمان می‌تواند مدیریت امنیت اطلاعات را ارزشیابی، هدایت و پایش کند.

هدف: امنیت اطلاعات به موضوعی کلیدی برای سازمان‌ها تبدیل شده است. نه تنها الزامات قراردادی بلکه نقص معیارهای امنیت اطلاعات سازمان می‌تواند تأثیر مستقیمی بر شهرت سازمان داشته باشد. بنابراین هیأت حاکم، به عنوان بخشی از وظایف حکومتی خود، به شکل فزاینده‌ای نیازمند نظارت بر امنیت اطلاعات است تا از تحقق اهداف سازمان اطمینان حاصل کند.

۹-۴-۴ استاندارد ISO/IEC TR 27016

فناوری اطلاعات- فنون امنیتی- مدیریت امنیت اطلاعات- اقتصاد سازمانی

دامنه کاربرد: این گزارش فنی برای سازمان‌ها فراهم می‌آورد که آن‌ها را قادر می‌سازد تا درک اقتصادی بهتری به دست آورند از اینکه چگونه با دقت بیشتری ارزش دارایی‌های اطلاعاتی شناسایی شده خود را تعیین کنند؛ ارزش مخاطرات بالقوه چنین دارایی‌ها را تعیین کنند؛ ارزشی که کنترل های حفاظت اطلاعات برای این دارایی‌های اطلاعاتی دارند را درک کنند و سطح بهینه منابعی را که جهت امن سازی این دارایی‌ها باید به کار گرفته شود مشخص کنند.

هدف: این گزارش فنی، استانداردهای خانواده ISMS را از طریق پوشش دادن جنبه اقتصادی در حفاظت از دارایی‌های اطلاعاتی سازمان در یک گستره وسیع‌تر اجتماعی که سازمان در آن فعالیت می‌کند، تکمیل می‌کند. این کار از طریق راهنمایی جهت چگونگی به کارگیری اقتصاد سازمانی امنیت اطلاعات از طریق استفاده از مدل‌ها و مثال‌ها، فراهم می‌شود.

۵-۴ استانداردهای توصیف‌کننده راهنمایی‌های بخش خاص

۱-۵-۴ استاندارد ISO/IEC 27010

فناوری اطلاعات- فنون امنیتی- مدیریت امنیت اطلاعات برای ارتباطات بین‌بخشی و بین‌سازمانی

دامنه کاربرد: این استاندارد بین‌المللی علاوه بر راهنمایی‌های ارائه شده در خانواده استانداردهای ISO/IEC 27000، راهنمایی‌هایی جهت پیاده‌سازی مدیریت امنیت اطلاعات در جوامع اشتراک‌گذار اطلاعات ارائه کرده و همچنین کنترل‌ها و راهنمایی‌های ویژه‌ای جهت راهاندازی، پیاده‌سازی، نگهداری و بهبود امنیت اطلاعات در ارتباطات بین‌بخشی و بین‌سازمانی فراهم کرده است.

هدف: این استاندارد بین‌المللی برای تمام اشکال تبادل و اشتراک اطلاعات حساس به‌صورت عمومی و خصوصی، ملی یا بین‌المللی، درون یک صنعت مشابه یا بخش بازار یا بین‌بخش‌های مختلف قابل به کارگیری است. به‌طور خاص، این استاندارد ممکن است برای تبادل و اشتراک اطلاعات مرتبط با تدارک، نگهداری و محافظت زیرساخت‌های حساس سازمان یا دولت، قابل به کارگیری باشد.

۲-۵-۴ استاندارد ISO/IEC 27011^۱

فناوری اطلاعات- فنون امنیتی- راهنمایی‌های مدیریت امنیت اطلاعات برای سازمان‌های مخابراتی بر پایه استاندارد ملی ایران شماره ۲۷۰۰۲

دامنه کاربرد: این استاندارد ملی، راهنمایی‌های پیاده‌سازی پشتیبانی مخابراتی مدیریت امنیت اطلاعات در سازمان‌های مخابراتی را ارائه می‌کند.

۱- استاندارد ملی ایران با شماره ۲۷۰۱۱ ISIRI در سال ۱۳۸۹ با منبع بین‌المللی ISO/IEC 27011:2008 منتشر شده است.

هدف: استاندارد ملی ایران شماره ۱۱، نسخه‌ای سازگاریافته از دستورالعمل‌های ISO/IEC 27002 برای سازمان‌های مخابراتی که مختص همان صنعت تنظیم شده است را ارائه می‌کند و اضافه بر الزاماتی است که باید برای پاسخ به پیوست الف استاندارد ISO/IEC 27001 رعایت شوند.

۳-۵-۴ استاندارد ISO/IEC TR 27015^۱

فناوری اطلاعات- فنون امنیتی- راهنمایی مدیریت امنیت اطلاعات برای خدمات مالی

دامنه کاربرد: این گزارش فنی علاوه بر راهنمایی‌های ارائه شده در خانواده استانداردهای ISMS، راهنمایی‌هایی جهت راهاندازی، پیاده‌سازی، نگهداری و بهبود امنیت در سازمان‌هایی که فراهم‌کننده خدمات مالی هستند، ارائه می‌کند.

هدف: این گزارش فنی مکمل اختصاصی استانداردهای بین‌المللی ISO/IEC 27001 و ISO/IEC 27002 جهت استفاده در سازمان‌هایی است که خدمات مالی ارائه می‌کنند و این سازمان‌ها را در موارد زیر پشتیبانی می‌کنند:

الف- راهاندازی، پیاده‌سازی، نگهداری و بهبود سیستم مدیریت امنیت اطلاعات مبتنی بر استاندارد بین‌المللی ISO/IEC 27001:2005

ب- طراحی و پیاده‌سازی کنترل‌های تعریف شده در استاندارد بین‌المللی ISO/IEC 27002:2005 یا در استاندارد حاضر.

۴-۵-۴ استاندارد ISO 27799^۲

انفورماتیک سلامت- مدیریت امنیت اطلاعات در سلامت با استفاده از استاندارد ملی ایران شماره ۲۷۰۰۲

دامنه کاربرد: این استاندارد ملی، راهنمایی‌پشتیبانی‌کننده از پیاده‌سازی مدیریت امنیت اطلاعات در سازمان‌های بهداشت را ارائه می‌کند.

هدف: استاندارد ملی ایران شماره ۱۳۲۲۰، نسخه‌ای سازگاریافته از دستورالعمل‌های ISO/IEC 27002 برای سازمان‌های سلامت که مختص همان صنعت تنظیم شده است را ارائه می‌کند و اضافه بر الزاماتی است که باید برای پاسخ به پیوست A استاندارد ISO/IEC 27001 رعایت شوند.

۱- استاندارد ملی ایران با شماره ۲۷۰۱۵ ISIRI در سال ۱۳۹۲ با منبع بین‌المللی ISO/IEC 27015:2012 منتشر شده است.

۲- استاندارد ملی ایران با شماره ۱۳۲۲۰ ISIRI در سال ۱۳۸۹ با منبع بین‌المللی ISO 27799:2008، منتشر شده است..

پیوست الف

(اطلاعاتی)

کاربرد افعال در بیان مقررات

هر کدام از مستندات استانداردهای خانواده ISMS به خودی خود تعهدی برای فردی ایجاد نمی‌کند. اما چنین تعهدی برای مثال ممکن است توسط مقررات یا قراردادی ایجاد شود. برای آن که کاربر بتواند ادعای انطباق با سندی را داشته باشد، باید الزامات را شناسایی کند. همچنین در مواردی که آزادی انتخاب وجود دارد، کاربر باید بتواند این الزامات را از سایر توصیه‌ها تشخیص دهد.

جدول زیر چگونگی تفسیر اصطلاح کاربرد افعالی که می‌تواند الزامات و/یا توصیه‌ها برای مستندات استانداردهای خانواده ISMS باشد را تصریح می‌کند.

جدول مبتنی بر مفاد پیوست H از قسمت دوم راهنمایی ISO/IEC با نام قواعد برای ساختار و پیش‌نویس استانداردهای بین‌المللی است.

شرح	نشانه
اصطلاحات «باید ^b » و «نباید ^c » دلالت بر الزاماتی دارد که به شدت دنبال می‌شوند تا مطابق با سند باشد و انحراف از آن مجاز نیست.	الزامات ^a
اصطلاحات «توصیه می‌شود ^e » و «توصیه نمی‌شود ^f » نشان‌دهنده این است که از میان چندین مورد ممکن، یک مورد به دلیل اینکه خصوصاً مناسب است، پیشنهاد می‌شود، بدون آن که به گزینه‌های دیگر اشاره یا آن‌ها را مستثنی کند یا این‌که عمل معینی برتری داده شود ولی نه اینکه حتماً الزامی بوده یا که (به شکل منفی آن) امکان یا عمل معینی ناچیز انگاشته شود ولی منع نشده است.	توصیه ^d
اصطلاح «مجاز است ^h » و «نیازی نیست ⁱ » نشان می‌دهد که یک عمل در محدوده سند مجاز است.	اجازه ^g
اصطلاح «می‌توان ^k » و «نمی‌توان ^l » نشان‌دهنده امکان وقوع چیزی است.	امکان ^j

^aRequirement

^bShall

^cShallnot

^dRecommendation

^eShould

^fShouldnot

^gPremission

^hMay

ⁱNeednot

^jPossibility

^kCan

^lCannot

پیوست ب

(اطلاعاتی)

اصطلاح و مالکیت اصطلاح

ب-۱ مالکیت اصطلاح

مالک اصطلاح در مجموعه استانداردهای خانواده ۲۷۰۰۰، استانداردی است که اصطلاح را در ابتدا تعریف کرده است. مالک اصطلاح همچنین مسئولیت نگهداری اصطلاح را بر عهده دارد، از جمله:

- ارائه،

- بازنگری،

- روزآمدی، و

- حذف.

یادآوری ۱- ISO/IEC 27001 خود، هرگز به عنوان مالک اصطلاح تلقی نمی‌شود.

یادآوری ۲- ISO/IEC 27001 و ISO/IEC 27006 به عنوان استانداردهای پایه (به عبارت دیگر، در برگیرنده الزامات) همیشه به عنوان مالک غالب اصطلاح، مورد توجه قرار می‌گیرند.

	ب-۲ اصطلاحات مرتب شده بر اساس استانداردها
	ISO/IEC 27001 ۱-۲
Audit	۵-۲ ممیزی
Availability	۹-۲ دسترس پذیری
Competence	۱۱-۲ شایستگی
Confidentiality	۱۲-۲ محترمانگی
Conformity	۱۳-۲ انطباق
Continual improvement	۱۵-۲ بهبود مستمر
Control	۱۶-۲ کنترل
Correction	۱۸-۲ اصلاح
Corrective action	۱۹-۲ اقدام اصلاحی
Documented information	۲۳-۲ اطلاعات مستند
Effectiveness	۲۴-۲ اثربخشی
Information security	۳۳-۲ امنیت اطلاعات

Integrity	۴۰-۲ یکپارچگی
Interested party	۴۱-۲ طرف علاقه مند
Management system	۴۶-۲ سیستم مدیریت
Measurement	۴۸-۲ سنجش
Monitoring	۵۲-۲ پایش
Non-conformity	۵۳-۲ عدم انطباق
Objective	۵۶-۲ هدف
Organization	۵۷-۲ سازمان
Outsource(verb)	۵۸-۲ برون سپاری کردن
Performance	۵۹-۲ عملکرد
Policy	۶۰-۲ خط مشی
Process	۶۱-۲ فرآیند
Requirement	۶۳-۲ الزام
Review	۶۵-۲ بازنگری
Risk	۶۸-۲ مخاطره
Risk owner	۷۸-۲ مالک مخاطره
Top management	۸۴-۲ مدیریت ارشد
	ISO/IEC 27002 ۲-۲
Access control	۱-۲ کنترل دسترسی
Attack	۳-۲ حمله
Authentication	۷-۲ اتصال سنجی
Authenticity	۸-۲ اصالت
Control objective	۱۷-۲ هدف کنترلی
Information processing facilities	۳۲-۲ تسهیلات پردازش اطلاعات
Information security continuity	۳۴-۲ تداوم امنیت اطلاعات

Information security event	۳۵-۲ رویداد امنیت اطلاعات
Information security incident	۳۶-۲ رخداد امنیت اطلاعات
Information security incident management	۳۷-۲ مدیریت رخداد امنیت اطلاعات
Information system	۳۹-۲ سیستم اطلاعاتی
Non-repudiation	۵۴-۲ سلب انکار
Reliability	۶۲-۲ اطمینان پذیری
	ISO/IEC 27003 ۳-۲
ISMS project	۴۳-۲ پروژه ISMS
	4ISO/IEC 27004-۲
Analytical model	۲-۲ مدل تحلیلی
Attribute	۴-۲ صفت
Base measure	۱۰-۲ سنجه مبنا
Data	۲۰-۲ داده
Decision criteria	۲۱-۲ معیار تصمیم‌گیری
Derived measure	۲۲-۲ سنجه مشتق
Indicator	۳۰-۲ نشانگر
Information need	۳۱-۲ نیاز اطلاعاتی
Measure	۴۷-۲ سنجه
Measurement function	۴۹-۲ تابع سنجش
Measurement method	۵۰-۲ روش سنجش
Measurement results	۵۱-۲ نتایج سنجش
Object	۵۵-۲ شیء
Scale	۸۰-۲ مقیاس
Unit of measurement	۸۶-۲ واحد سنجش
Validation	۸۷-۲ اعتبارسنجی

Verification	۸۸-۲ درستی سنجی
	ISO/IEC 27005 ۵-۲
Consequence	۱۴-۲ پیامد
Event	۲۵-۲ رویداد
External context	۲۷-۲ زمینه‌ی بیرونی
Internal context	۴۲-۲ زمینه‌ی درونی
Level of risk	۴۴-۲ سطح مخاطره
Likelihood	۴۵-۲ فرصت وقوع
Residual risk	۶۴-۲ مخاطره باقیمانده
Risk acceptance	۶۹-۲ پذیرش مخاطره
Risk analysis	۷۰-۲ تحلیل مخاطره
Risk assessment	۷۱-۲ ارزیابی مخاطره
Risk communication and consultation	۷۲-۲ اطلاع‌رسانی و مشاوره مخاطره
Risk criteria	۷۳-۲ معیار مخاطره
Risk evaluation	۷۴-۲ ارزشیابی مخاطره
Risk identification	۷۵-۲ شناسایی مخاطره
Risk management	۷۶-۲ مدیریت مخاطره
Risk management process	۷۷-۲ فرآیند مدیریت مخاطره
Risk treatment	۷۹-۲ برطرف سازی مخاطره
Threat	۸۳-۲ تهدید
Vulnerability	۸۹-۲ آسیب‌پذیری
	ISO/IEC 27006 ۶-۲
Certificate	گواهی‌نامه
Certification body	نهاد صدور گواهی
Certification document	سنده‌ی گواهی‌نامه

Mark	علامت
Organization	سازمان
	ISO/IEC 27007 ۷-۲
Audit scope	۶-۲ محدوده کاربرد ممیزی
	ISO/IEC TR 27008 ۸-۲
Review object	۶۶-۲ شیء موردنگرانگری
Review objective	۶۷-۲ هدف بازنگری
Security implementation standard	۸۱-۲ استاندارد پیاده‌سازی امنیت
	ISO/IEC 27010 ۹-۲
Information sharing community	۳۸-۲ جامعه اشتراک‌گذار اطلاعات
Trusted information communication entity	۸۵-۲ هستار مورد اعتماد ارتباط اطلاعات
	ISO/IEC 27011 ۱۰-۲
Collocation	باهم گذاری
Communication centre	مرکز ارتباط
Essential communications	ارتباطات ضروری
Non-disclosure of communications	عدم افشای ارتباطات
Personal information	اطلاعات شخصی
Priority call	تماس اولویت‌دار
Telecommunications applications	کاربردهای مخابراتی
Telecommunications business	کسب و کار مخابراتی
Telecommunications equipment room	اتاق تجهیزات مخابراتی
Telecommunications facilities	تسهیلات مخابراتی
Telecommunications organizations	سازمان‌های مخابراتی
Telecommunications records	سوابق مخابراتی
Telecommunications services	خدمات مخابراتی

Telecommunications service customer	مشتری خدمت مخابراتی
Telecommunications service user	کاربر خدمت مخابراتی
Terminal facilities	تسهیلات پایانه
User	کاربر
	ISO/IEC 27014 ۱۱-۲
Executive management	۲۶-۲ مدیریت اجرایی
Governance of information security	۲۸-۲ حاکمیت امنیت اطلاعات
Governing body	۲۹-۲ نهاد حکومتی
Stakeholder	۸۲-۲ ذینفع
	ISO/IEC TR 27015 ۱۲-۲
Financial services	خدمات مالی
	ISO/IEC 27016 ۱۳-۲
Annualized loss expectancy ALE	زیان سالانه مورد انتظار
direct value	ارزش مستقیم
Economic comparison	مقایسه اقتصادی
Economic factor	عامل اقتصادی
Economic justification	توجیه اقتصادی
Economic value added	ارزش افزوده اقتصادی
Economics	اقتصادی
Expected value	ارزش مورد انتظار
Extended value	ارزش تمدیدشده
Indirect value	ارزش غیرمستقیم
Information security economics	اقتصاد امنیت اطلاعات
Information security management IMS	مدیریت امنیت اطلاعات
Loss	زیان

Market value	ارزش بازار
Net present value	ارزش فعلی خالص
Non economic benefit	مزیت غیراقتصادی
Present value	ارزش فعلی
Opportunity cost	هزینه فرصت
Opportunity value	ارزش فرصت
Regulatory requirements	الزامات قراردادی
Return on investment	نرخ بازگشت سرمایه
Societal value	ارزش اجتماعی
Value	ارزش
Value-at-risk	ارزش در معرض مخاطره

ب-۲ اصطلاحات مرتب شده بر اساس استانداردها	به ترتیب الفبای فارسی
ISO/IEC 27001	ب-۲
Effectiveness	۲۴-۲ اثربخشی
Correction	۱۸-۲ اصلاح
Documented information	۲۳-۲ اطلاعات مستند
Corrective action	۱۹-۲ اقدام اصلاحی
Requirement	۶۳-۲ الزام
Information security	۳۳-۲ امنیت اطلاعات
Conformity	۱۳-۲ انطباق
Review	۶۵-۲ بازنگری
Outsource(verb)	۵۸-۲ برون سپاری کردن
Continual improvement	۱۵-۲ بهبود مستمر
Monitoring	۵۲-۲ پایش
Policy	۶۰-۲ خط مشی
Availability	۹-۲ دسترس پذیری
Organization	۵۷-۲ سازمان
Measurement	۴۸-۲ سنجش
Management system	۴۶-۲ سیستم مدیریت
Competence	۱۱-۲ شایستگی
Interested party	۴۱-۲ طرف علاقه مند
Non-conformity	۵۳-۲ عدم انطباق
Performance	۵۹-۲ عملکرد
Process	۶۱-۲ فرآیند
Control	۱۶-۲ کنترل
Risk owner	۷۸-۲ مالک مخاطره

Confidentiality	۱۲-۲ محرمانگی
Risk	۶۸-۲ مخاطره
Top management	۸۴-۲ مدیریت ارشد
Audit	۵-۲ ممیزی
Objective	۵۶-۲ هدف
Integrity	۴۰-۲ یکپارچگی
	ISO/IEC 27002 ۲-۲
Authenticity	۸-۲ اصالت
Authentication	۷-۲ اصالتسنجی
Non-repudiation	۵۴-۲ سلب انکار
Information security continuity	۳۴-۲ تداوم امنیت اطلاعات
Information processing facilities	۳۲-۲ تسهیلات پردازش اطلاعات
Attack	۳-۲ حمله
Information security incident	۳۶-۲ رخداد امنیت اطلاعات
Information security event	۳۵-۲ رویداد امنیت اطلاعات
Information system	۳۹-۲ سیستم اطلاعاتی
Reliability	۶۲-۲ اطمینان پذیری
Access control	۱-۲ کنترل دسترسی
Information security incident management	۳۷-۲ مدیریت رخداد امنیت اطلاعات
Control objective	۱۷-۲ هدف کنترلی
	ISO/IEC 27003 ۳-۲
ISMS project	۴۳-۲ پروژه ISMS
	4ISO/IEC 27004-۲
Validation	۸۷-۲ اعتبارسنجی
Measurement function	۴۹-۲ تابع سنجش

Data	۲۰-۲ داده
Verification	۸۸-۲ درستی سنجی
Measurement method	۵۰-۲ روش سنجش
Derived measure	۲۲-۲ سنجه مشتق
Base measure	۱۰-۲ سنجه مبنا
Object	۵۵-۲ شیء
Attribute	۴-۲ صفت
Analytical model	۲-۲ مدل تحلیلی
Decision criteria	۲۱-۲ معیار تصمیم‌گیری
Measure	۴۷-۲ سنجه
Scale	۸۰-۲ مقیاس
Measurement results	۵۱-۲ نتایج سنجش
Indicator	۳۰-۲ نشانگر
Information need	۳۱-۲ نیاز اطلاعاتی
Unit of measurement	۸۶-۲ واحد سنجش
	ISO/IEC 27005 ۵-۲
Risk evaluation	۷۴-۲ ارزشیابی مخاطره
Risk assessment	۷۱-۲ ارزیابی مخاطره
Vulnerability	۸۹-۲ آسیب‌پذیری
Risk communication and consultation	۷۲-۲ اطلاع‌رسانی و مشاوره مخاطره
Risk treatment	۷۹-۲ برطرف سازی مخاطره
Risk acceptance	۶۹-۲ پذیرش مخاطره
Consequence	۱۴-۲ پیامد
Risk analysis	۷۰-۲ تحلیل مخاطره
Threat	۸۳-۲ تهدید

Event	رویداد ۲۵-۲
External context	زمینه‌ی بیرونی ۲۷-۲
Internal context	زمینه‌ی درونی ۴۲-۲
Level of risk	سطح مخاطره ۴۴-۲
Risk identification	شناسایی مخاطره ۷۵-۲
Risk management process	فرآیند مدیریت مخاطره ۷۷-۲
Likelihood	فرصت وقوع ۴۵-۲
Residual risk	مخاطره باقیمانده ۶۴-۲
Risk management	مدیریت مخاطره ۷۶-۲
Risk criteria	معیار مخاطره ۷۳-۲
	ISO/IEC 27006 ۶-۲
Organization	سازمان
Certification document	سنند گواهی نامه
Mark	علامت
Certificate	گواهی نامه
Certification body	نهاد صدور گواهی
	ISO/IEC 27007 ۷-۲
Audit scope	محدوده کاربرد ممیزی ۶-۲
	ISO/IEC TR 27008 ۸-۲
Security implementation standard	استاندارد پیاده‌سازی امنیت ۸۱-۲
Review object	شیء موردنگری ۶۶-۲
Review objective	هدف بازنگری ۶۷-۲
	ISO/IEC 27010 ۹-۲
Information sharing community	جامعه اشتراک‌گذار اطلاعات ۳۸-۲
Trusted information communication entity	هستار مورد اعتماد ارتباط اطلاعات ۸۵-۲

	ISO/IEC 27011 ۱۰-۲
Telecommunications equipment room	اتاق تجهیزات مخابراتی
Essential communications	ارتباطات ضروری
Personal information	اطلاعات شخصی
Collocation	باهم گذاری
Terminal facilities	تسهیلات پایانه
Telecommunications facilities	تسهیلات مخابراتی
Priority call	تماس اولویت دار
Telecommunications services	خدمات مخابراتی
Telecommunications organizations	سازمان های مخابراتی
Telecommunications records	سوابق مخابراتی
Non-disclosure of communications	عدم افشاء ارتباطات
User	کاربر
Telecommunications service user	کاربر خدمت مخابراتی
Telecommunications applications	کاربردهای مخابراتی
Telecommunications business	کسب و کار مخابراتی
Communication centre	مرکز ارتباط
Telecommunications service customer	مشتری خدمت مخابراتی
	ISO/IEC 27014 ۱۱-۲
Governance of information security	۲۸-۲ حاکمیت امنیت اطلاعات
Stakeholder	۸۲-۲ ذینفع
Executive management	۲۶-۲ مدیریت اجرایی
Governing body	۲۹-۲ نهاد حکومتی
	ISO/IEC TR 27015 ۱۲-۲
Financial services	خدمات مالی

ب-۲-۱۳ ISO/IEC 27016

Value	ارزش
Societal value	ارزش اجتماعی
Economic value added	ارزش افزوده اقتصادی
Market value	ارزش بازار
Extended value	ارزش تمدیدشده
Value-at-risk	ارزش در معرض مخاطره
Indirect value	ارزش غیرمستقیم
Opportunity value	ارزش فرصت
Present value	ارزش فعلی
Net present value	ارزش فعلی خالص
direct value	ارزش مستقیم
Expected value	ارزش مورد انتظار
Information security economics	اقتصاد امنیت اطلاعات
Economics	اقتصادی
Regulatory requirements	الزامات قراردادی
Economic justification	توجهیه اقتصادی
Loss	زیان
Annualized loss expectancy ALE	زیان سالانه مورد انتظار
Economic factor	عامل اقتصادی
Information security management IMS	مدیریت امنیت اطلاعات
Non economic benefit	مزیت غیراقتصادی
Economic comparison	مقایسه اقتصادی
Return on investment	نرخ بازگشت سرمایه
Opportunity cost	هزینه فرصت

پیوست پ
(اطلاعاتی)
واژگان بر حسب شماره بندها

ردیف	شماره بند	واژگان فارسی	واژگان انگلیسی	شماره صفحه
۱	۱-۲	کنترل دسترسی	access control	۱
۲	۲-۲	مدل تحلیلی	analytical model	۱
۳	۳-۲	حمله	attack	۱
۴	۴-۲	صفت	attribute	۲
۵	۵-۲	ممیزی	audit	۲
۶	۶-۲	محدوده ممیزی	audit scope	۲
۷	۷-۲	اصالت‌سنجی	authentication	۲
۸	۸-۲	اصالت	authenticity	۲
۹	۹-۲	دسترس پذیری	availability	۲
۱۰	۱۰-۲	سنجه مبنا	base measure	۳
۱۱	۱۱-۲	شاخص‌گی	competence	۳
۱۲	۱۲-۲	محترمانگی	confidentiality	۳
۱۳	۱۳-۲	انطباق	conformity	۳
۱۴	۱۴-۲	پیامد	consequence	۳
۱۵	۱۵-۲	بهبود مستمر	continual improvement	۳
۱۶	۱۶-۲	کنترل	control	۴
۱۷	۱۷-۲	هدف کنترلی	control objective	۴
۱۸	۱۸-۲	اصلاح	correction	۴
۱۹	۱۹-۲	اقدام اصلاحی	corrective action	۴
۲۰	۲۰-۲	داده	data	۴

ردیف	شماره بند	واژگان فارسی	واژگان انگلیسی	شماره صفحه
۲۱	۲۱-۲	معیار تصمیم‌گیری	decision criteria	۴
۲۲	۲۲-۲	سنجه مشتق	derived measure	۵
۲۳	۲۳-۲	اطلاعات مستند	documented information	۵
۲۴	۲۴-۲	اثربخشی	effectiveness	۵
۲۵	۲۵-۲	رویداد	event	۵
۲۶	۲۶-۲	مدیریت اجرایی	executive management	۶
۲۷	۲۷-۲	زمینهٔ بیرونی	external context	۶
۲۸	۲۸-۲	حاکمیت امنیت اطلاعات	governance of information security	۶
۲۹	۲۹-۲	هیأت حاکم	governing body	۶
۳۰	۳۰-۲	نشانگر	indicator	۷
۳۱	۳۱-۲	نیاز اطلاعاتی	information need	۷
۳۲	۳۲-۲	تسهیلات پردازش اطلاعات	information processing facilities	۷
۳۳	۳۳-۲	امنیت اطلاعات	information security	۷
۳۴	۳۴-۲	تدابع امنیت اطلاعات	information security continuity	۷
۳۵	۳۵-۲	رویداد امنیت اطلاعات	information security event	۷
۳۶	۳۶-۲	رخداد امنیت اطلاعات	information security incident	۷
۳۷	۳۷-۲	مدیریت رخداد امنیت اطلاعات	information security incident management	۸
۳۸	۳۸-۲	جامعهٔ اشتراک‌گذار اطلاعات	information sharing community	۸

ردیف	شماره بند	واژگان فارسی	واژگان انگلیسی	شماره صفحه
۳۹	۳۹-۲	سیستم اطلاعاتی	information system	۸
۴۰	۴۰-۲	یکپارچگی	integrity	۸
۴۱	۴۱-۲	طرفهای علاقهمند	interested party	۸
۴۲	۴۲-۲	زمینه درونی	internal context	۹
۴۳	۴۳-۲	پروژه ISMS	ISMS project	۹
۴۴	۴۴-۲	سطح مخاطره	level of risk	۹
۴۵	۴۵-۲	فرصت وقوع	likelihood	۹
۴۶	۴۶-۲	سیستم مدیریت	management system	۹
۴۷	۴۷-۲	سنجه	measure	۱۰
۴۸	۴۸-۲	سنجدش	measurement	۱۰
۴۹	۴۹-۲	تابع سنجش	measurement function	۱۰
۵۰	۵۰-۲	روش سنجش	measurement method	۱۰
۵۱	۵۱-۲	نتایج سنجش	measurement results	۱۰
۵۲	۵۲-۲	پایش	monitoring	۱۱
۵۳	۵۳-۲	عدم انطباق	nonconformity	۱۱
۵۴	۵۴-۲	سلب انکار	non-repudiation	۱۱
۵۵	۵۵-۲	شیء	object	۱۱
۵۶	۵۶-۲	هدف	objective	۱۱
۵۷	۵۷-۲	سازمان	organization	۱۲
۵۸	۵۸-۲	برونسپاری کردن	outsource	۱۲
۵۹	۵۹-۲	عملکرد	performance	۱۲
۶۰	۶۰-۲	خط مشی	policy	۱۲
۶۱	۶۱-۲	فرآیند	process	۱۲

ردیف	شماره بند	واژگان فارسی	واژگان انگلیسی	شماره صفحه
۶۲	۶۲-۲	اطمینان پذیری	reliability	۱۳
۶۳	۶۳-۲	الرام	requirement	۱۳
۶۴	۶۴-۲	مخاطره باقیمانده	residual risk	۱۳
۶۵	۶۵-۲	بازنگری	review	۱۳
۶۶	۶۶-۲	شیء مورد بازنگری	review object	۱۳
۶۷	۶۷-۲	هدف بازنگری	review objective	۱۳
۶۸	۶۸-۲	مخاطره	risk	۱۴
۶۹	۶۹-۲	پذیرش مخاطره	risk acceptance	۱۴
۷۰	۷۰-۲	تحلیل مخاطره	risk analysis	۱۴
۷۱	۷۱-۲	ارزیابی مخاطره	risk assessment	۱۵
۷۲	۷۲-۲	اطلاع‌رسانی و مشاوره مخاطره	risk communication and consultation	۱۵
۷۳	۷۳-۲	معیار مخاطره	risk criteria	۱۵
۷۴	۷۴-۲	ارزشیابی مخاطره	risk evaluation	۱۵
۷۵	۷۵-۲	شناسایی مخاطره	risk identification	۱۵
۷۶	۷۶-۲	مدیریت مخاطره	risk management	۱۶
۷۷	۷۷-۲	فرآیند مدیریت مخاطره	risk management process	۱۶
۷۸	۷۸-۲	مالک مخاطره	risk owner	۱۶
۷۹	۷۹-۲	برطرف سازی مخاطره	risk treatment	۱۶
۸۰	۸۰-۲	مقیاس	scale	۱۷
۸۱	۸۱-۲	استاندارد پیاده‌سازی امنیت	security implementation standard	۱۷

ردیف	شماره بند	واژگان فارسی	واژگان انگلیسی	شماره صفحه
۸۲	۸۲-۲	ذینفع	stakeholder	۱۷
۸۳	۸۳-۲	تهدید	threat	۱۷
۸۴	۸۴-۲	مدیریت ارشد	top management	۱۸
۸۵	۸۵-۲	هستار قابل اعتماد تبادل اطلاعات	trusted information communication entity	۱۸
۸۶	۸۶-۲	واحد سنجش	unit of measurement	۱۸
۸۷	۸۷-۲	اعتبارسنجی	validation	۱۸
۸۸	۸۸-۲	درستی سنجی	verification	۱۸
۸۹	۸۹-۲	آسیب پذیری	vulnerability	۱۸

پیوست ت

(اطلاعاتی)

واژگان فارسی به انگلیسی

ردیف	واژه نامه فارسی (بر حسب حروف الفبا)	واژگان انگلیسی
۱	آسیب‌پذیری	Vulnerability
۲	اتاق تجهیزات مخابراتی	Telecommunications equipment room
۳	اثربخشی	Effectiveness
۴	ارتباطات ضروری	Essential communications
۵	ارزش	Value
۶	ارزش اجتماعی	Societal value
۷	ارزش بازار	Market value
۸	ارزش تمدیدشده	Extended value
۹	ارزش در معرض مخاطره	Value-at-risk
۱۰	ارزش غیرمستقیم	Indirect value
۱۱	ارزش فرصت	Opportunity value
۱۲	ارزش فعلی	Present value
۱۳	ارزش فعلی خالص	Net present value
۱۴	ارزش مستقیم	direct value
۱۵	ارزش مورد انتظار	Expected value
۱۶	ارزش افزوده اقتصادی	Economic value added
۱۷	ارزشیابی مخاطره	Risk evaluation
۱۸	ارزیابی مخاطره	Risk assessment
۱۹	استاندارد پیاده‌سازی امنیت	Security implementation standard
۲۰	اصلت	Authenticity

واژگان انگلیسی	واژه نامه فارسی (بر حسب حروف الفباء)	ردیف
Authentication	اصلالت سنجی	۲۱
Correction	اصلاح	۲۲
Risk communication and consultation	اطلاع رسانی و مشاوره مخاطره	۲۳
Personal information	اطلاعات شخصی	۲۴
Documented information	اطلاعات مستند	۲۵
Reliability	اطمینان پذیری	۲۶
Validation	اعتبار سنجی	۲۷
Information security economics	اقتصاد امنیت اطلاعات	۲۸
Economics	اقتصادی	۲۹
Corrective action	اقدام اصلاحی	۳۰
Requirement	الزام	۳۱
Regulatory requirements	الزمات قراردادی	۳۲
Information security	امنیت اطلاعات	۳۳
Conformity	انطباق	۳۴
Review	بازنگری	۳۵
Collocation	باهم گذاری	۳۶
Risk treatment	برطرف سازی مخاطره	۳۷
Outsource(verb)	برون سپاری کردن	۳۸
Continual improvement	بهبود مستمر	۳۹
Monitoring	پایش	۴۰
Risk acceptance	پذیرش مخاطره	۴۱
ISMS project	ISMS پروژه	۴۲
Consequence	پیامد	۴۳

ردیف	واژه نامه فارسی (بر حسب حروف الفبا)	واژگان انگلیسی
۴۴	تابع سنجش	Measurement function
۴۵	تحلیل مخاطره	Risk analysis
۴۶	تدالوم امنیت اطلاعات	Information security continuity
۴۷	تسهیلات پایانه	Terminal facilities
۴۸	تسهیلات پردازش اطلاعات	Information processing facilities
۴۹	تسهیلات مخابراتی	Telecommunications facilities
۵۰	تماس اولویت دار	Perority call
۵۱	تهدید	Threat
۵۲	توجیهی اقتصادی	Economic justification
۵۳	جامعه اشتراک گذار اطلاعات	Information sharing community
۵۴	حاکمیت امنیت اطلاعات	Governance of information security
۵۵	حمله	Attack
۵۶	خدمات مالی	Financial services
۵۷	خدمات مخابراتی	Telecommunications services
۵۸	خط مشی	Policy
۵۹	داده	Data
۶۰	درستی سنجی	Verification
۶۱	دسترس پذیری	Availability
۶۲	ذینفع	Stakeholder
۶۳	رخداد امنیت اطلاعات	Information security incident
۶۴	روش سنجش	Measurement method
۶۵	رویداد	Event
۶۶	رویداد امنیت اطلاعات	Information security event

ردیف	واژه نامه فارسی (بر حسب حروف الفبا)	واژگان انگلیسی
۶۷	زمینه‌ی بیرونی	External context
۶۸	زمینه‌ی درونی	Internal context
۶۹	زیان	Loss
۷۰	زیان سالانه مورد انتظار	Annualized loss expectancy ALE
۷۱	سازمان	Organization
۷۲	سازمان	Organization
۷۳	سازمان‌های مخابراتی	Telecommunications organizations
۷۴	سطح مخاطره	Level of risk
۷۵	سلب انکار	Non-repudiation
۷۶	سنجه	Measurement
۷۷	سنجه	Measure
۷۸	سنجه مبنا	Base measure
۷۹	سنجه مشتق	Derived measure
۸۰	سند گواهی‌نامه	Certification document
۸۱	سوابق مخابراتی	Telecommunications records
۸۲	سیستم اطلاعاتی	Information system
۸۳	سیستم مدیریت	Management system
۸۴	شاپستگی	Competence
۸۵	شناسایی مخاطره	Risk identification
۸۶	شیء	Object
۸۷	شیء موردنگرانگری	Review object
۸۸	صفت	Attribute
۸۹	طرف علاقه‌مند	Interested party

ردیف	واژه نامه فارسی (بر حسب حروف الفبا)	واژگان انگلیسی
۹۰	عامل اقتصادی	Economic factor
۹۱	عدم افشاء ارتباطات	Non-disclosure of communications
۹۲	عدم انطباق	Non-conformity
۹۳	علامت	Mark
۹۴	عملکرد	Performance
۹۵	فرآیند	Process
۹۶	فرآیند مدیریت مخاطره	Risk management process
۹۷	فرصت وقوع	Likelihood
۹۸	کاربر	User
۹۹	کاربر خدمت مخابراتی	Telecommunications service user
۱۰۰	کاربردهای مخابراتی	Telecommunications applications
۱۰۱	کسبوکار مخابراتی	Telecommunications business
۱۰۲	کنترل	Control
۱۰۳	کنترل دسترسی	Access control
۱۰۴	گواهی‌نامه	Certificate
۱۰۵	مالک مخاطره	Risk owner
۱۰۶	محدوده کاربرد ممیزی	Audit scope
۱۰۷	محترمانگی	Confidentiality
۱۰۸	مخاطره	Risk
۱۰۹	مخاطره باقیمانده	Residual risk
۱۱۰	مدل تحلیلی	Analytical model
۱۱۱	مدیریت اجرایی	Executive management
۱۱۲	مدیریت ارشد	Top management

واژگان انگلیسی	واژه نامه فارسی (بر حسب حروف الفبا)	ردیف
Information security management IMS	مدیریت امنیت اطلاعات	۱۱۳
Information security incident management	مدیریت رخداد امنیت اطلاعات	۱۱۴
Risk management	مدیریت مخاطره	۱۱۵
Communication centre	مرکز ارتباط	۱۱۶
Non economic benefit	مزیت غیراقتصادی	۱۱۷
Telecommunications service customer	مشتری خدمت مخابراتی	۱۱۸
Decision criteria	معیار تصمیم‌گیری	۱۱۹
Risk criteria	معیار مخاطره	۱۲۰
Economic comparison	مقایسه اقتصادی	۱۲۱
Scale	مقیاس	۱۲۲
Audit	ممیزی	۱۲۳
Measurement results	نتایج سنجش	۱۲۴
Return on investment	نرخ بازگشت سرمایه	۱۲۵
Indicator	نشانگر	۱۲۶
Governing body	نهاد حکومتی	۱۲۷
Certification body	نهاد صدور گواهی	۱۲۸
Information need	نیاز اطلاعاتی	۱۲۹
Unit of measurement	واحد سنجش	۱۳۰
Objective	هدف	۱۳۱
Review objective	هدف بازنگری	۱۳۲
Control objective	هدف کنترلی	۱۳۳
Opportunity cost	هزینه فرصت	۱۳۴
Trusted information communication entity	هستار مورد اعتماد ارتباط اطلاعات	۱۳۵

واژه نامه فارسی (بر حسب حروف الفبا) واژگان انگلیسی	واژه نامه فارسی (بر حسب حروف الفبا)	ردیف
Integrity	یکپارچگی	۱۳۶

پیوست ث
(اطلاعاتی)
واژگان انگلیسی به فارسی

ردیف	واژگان انگلیسی	واژه نامه فارسی
1	Access control	کنترل دسترسی
2	Analytical model	مدل تحلیلی
3	Annualized loss expectancy ALE	زیان سالانه مورد انتظار
4	Attack	حمله
5	Attribute	صفت
6	Audit	ممیزی
7	Audit scope	محدوده کاربرد ممیزی
8	Authentication	اصالت‌سنجد
9	Authenticity	اصالت
10	Availability	دسترسی‌پذیری
11	Base measure	سنجه مبنای
12	Certificate	گواهی‌نامه
13	Certification body	نهاد صدور گواهی
14	Certification document	سنده گواهی‌نامه
15	Collocation	باهم گذاری
16	Communication centre	مرکز ارتباط
17	Competence	شایستگی
18	Confidentiality	محرمانگی
19	Conformity	انطباق
20	Consequence	پیامد
21	Continual improvement	بهبود مستمر

ردیف	واژگان انگلیسی	واژه نامه فارسی
22	Control	کنترل
23	Control objective	هدف کنترلی
24	Correction	اصلاح
25	Corrective action	اقدام اصلاحی
26	Data	داده
27	Decision criteria	معیار تصمیم‌گیری
28	Derived measure	سنجه مشتق
29	direct value	ارزش مستقیم
30	Documented information	اطلاعات مستند
31	Economic comparison	مقایسه اقتصادی
32	Economic factor	عامل اقتصادی
33	Economic justification	توجیه اقتصادی
34	Economic value added	ارزش افزوده اقتصادی
35	Economics	اقتصادی
36	Effectiveness	اثربخشی
37	Essential communications	ارتباطات ضروری
38	Event	رویداد
39	Executive management	مدیریت اجرایی
40	Expected value	ارزش مورد انتظار
41	Extended value	ارزش تمدیدشده
42	External context	زمینه‌ی بیرونی
43	Financial services	خدمات مالی
44	Governance of information security	حاکمیت امنیت اطلاعات
45	Governing body	نهاد حکومتی

ردیف	واژگان انگلیسی	واژه نامه فارسی
46	Indicator	نشانگر
47	Indirect value	ارزش غیرمستقیم
48	Information need	نیاز اطلاعاتی
49	Information processing facilities	تسهیلات پردازش اطلاعات
50	Information security	امنیت اطلاعات
51	Information security continuity	تداوم امنیت اطلاعات
52	Information security economics	اقتصاد امنیت اطلاعات
53	Information security event	رویداد امنیت اطلاعات
54	Information security incident	رخداد امنیت اطلاعات
55	Information security incident management	مدیریت رخداد امنیت اطلاعات
56	Information security management IMS	مدیریت امنیت اطلاعات
57	Information sharing community	جامعه اشتراک‌گذار اطلاعات
58	Information system	سیستم اطلاعاتی
59	Integrity	یکپارچگی
60	Interested party	طرف علاقه‌مند
61	Internal context	زمینه‌ی درونی
62	ISMS project	پروژه ISMS
63	Level of risk	سطح مخاطره
64	Likelihood	فرصت وقوع
65	Loss	زیان
66	Management system	سیستم مدیریت
67	Mark	علامت
68	Market value	ارزش بازار
69	Measure	سنجه

ردیف	واژگان انگلیسی	واژه نامه فارسی
70	Measurement	سنجهش
71	Measurement function	تابع سنجش
72	Measurement method	روش سنجش
73	Measurement results	نتایج سنجش
74	Monitoring	پایش
75	Net present value	ارزش فعلی خالص
76	Non economic benefit	مزیت غیراقتصادی
77	Non-conformity	عدم انطباق
78	Non-disclosure of communications	عدم افشاء ارتباطات
79	Non-repudiation	سلب انکار
80	Object	شئ
81	Objective	هدف
82	Opportunity cost	هزینه فرصت
83	Opportunity value	ارزش فرصت
84	Organization	سازمان
85	Organization	سازمان
86	Outsource(verb)	برون‌سپاری کردن
87	Performance	عملکرد
88	Priority call	تماس اولویت‌دار
89	Personal information	اطلاعات شخصی
90	Policy	خط مشی
91	Present value	ارزش فعلی
92	Process	فرآیند
93	Regulatory requirements	الزامات قراردادی

ردیف	واژگان انگلیسی	واژه نامه فارسی
94	Reliability	اطمینان پذیری
95	Requirement	الزام
96	Residual risk	مخاطره باقیمانده
97	Return on investment	نرخ بازگشت سرمایه
98	Review	بازنگری
99	Review object	شیء مورد بازنگری
100	Review objective	هدف بازنگری
101	Risk	مخاطره
102	Risk acceptance	پذیرش مخاطره
103	Risk analysis	تحلیل مخاطره
104	Risk assessment	ارزیابی مخاطره
105	Risk communication and consultation	اطلاع‌رسانی و مشاوره مخاطره
106	Risk criteria	معیار مخاطره
107	Risk evaluation	ارزشیابی مخاطره
108	Risk identification	شناسایی مخاطره
109	Risk management	مدیریت مخاطره
110	Risk management process	فرآیند مدیریت مخاطره
111	Risk owner	مالک مخاطره
112	Risk treatment	برطرف سازی مخاطره
113	Scale	مقیاس
114	Security implementation standard	استاندارد پیاده‌سازی امنیت
115	Societal value	ارزش اجتماعی
116	Stakeholder	ذینفع
117	Telecommunications applications	کاربردهای مخابراتی

ردیف	واژگان انگلیسی	واژه نامه فارسی
118	Telecommunications business	کسبوکار مخابراتی
119	Telecommunications equipment room	اتاق تجهیزات مخابراتی
120	Telecommunications facilities	تسهیلات مخابراتی
121	Telecommunications organizations	سازمانهای مخابراتی
122	Telecommunications records	سوابق مخابراتی
123	Telecommunications service customer	مشتری خدمت مخابراتی
124	Telecommunications service user	کاربر خدمت مخابراتی
125	Telecommunications services	خدمات مخابراتی
126	Terminal facilities	تسهیلات پایانه
127	Threat	تهدید
128	Top management	مدیریت ارشد
129	Trusted information communication entity	هستار مورد اعتماد ارتباط اطلاعات
130	Unit of measurement	واحد سنجش
131	User	کاربر
132	Validation	اعتبارسنجی
133	Value	ارزش
134	Value-at-risk	ارزش در معرض مخاطره
135	Verification	درستی سنجی
136	Vulnerability	آسیب‌پذیری

کتاب نامہ

- [1] ISO/IEC 17021:2011, Conformity assessment — Requirements for bodies providing audit and certification of management systems
- [2] ISO 9000:2005, Quality management systems — Fundamentals and vocabulary
- [3] ISO 19011:2011, Guidelines for auditing management systems
- [4] ISO/IEC 27001, Information technology — Security techniques — Information security management systems — Requirements
- [5] ISO/IEC 27002, Information technology — Security techniques — Code of practice for information security controls
- [6] ISO/IEC 27003:2010, Information technology — Security techniques — Information security management system implementation guidance
- [7] ISO/IEC 27004:2009, Information technology — Security techniques — Information security management — Measurement
- [8] ISO/IEC 27005:2011, Information technology — Security techniques — Information security risk management
- [9] ISO/IEC 27006:2011, Information technology — Security techniques — Requirements for bodies providing audit and certification of information security management systems
- [10] ISO/IEC 27007:2011, Information technology — Security techniques — Guidelines for informationsecurity management systems auditing
- [11] ISO/IEC TR 27008:2011, Information technology — Security techniques — Guidelines for auditorson information security controls
- [12] ISO/IEC 27010:2012, Information technology — Security techniques — Information securitymanagement for inter-sector and inter-organizational communications
- [13] ISO/IEC 27011:2008, Information technology — Security techniques — Information securitymanagement guidelines for telecommunications organizations based on ISO/IEC 27002
- [14] ISO/IEC 27013:2012, Information technology — Security techniques — Guidance on the integratedimplementation of ISO/IEC 27001 and ISO/IEC 20000-1
- [15] ISO/IEC 27014:2013, Information technology — Security techniques — Governance of informationsecurity
- [16] ISO/IEC TR 27015:2012, Information technology — Security techniques — Information securitymanagement guidelines for financial services
- [17] ISO/IEC TR 27016-2, Information technology — Security techniques — Information securitymanagement — Organizational economics
- [18] ISO 27799:2008, Health informatics — Information security management in health using ISO/IEC27002
- [19] ISO Guide 73:2009, Risk management — Vocabulary
- [20] ISO/IEC 15939:2007, Systems and software engineering — Measurement process
- [21] ISO/IEC 20000-1, Information technology — Service management — Part 1: Service managementsystemrequirements